

ပညာထူးချွန်သူ TOP TEN တို့၏ စာစီစာကုံးများ

၂၀၁၁-၁၂ TOP TEN ကျောင်းသား/သူများရေးသားသည်။
ဖြတ်လွှမ်းနှောင်(ပုတီးကုန်း) စီစဉ်သည်။

အမည် - မနင်းယမုံဟန်

မိဘအမည် - ဦးဟန်စိန် + ဒေါ်အေးအေးမော်

နေရပ်လိပ်စာ - အမှတ်-၄၆၇၊ လှိုင်မြစ်လမ်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။

ပညာသင်ယူခဲ့သည့် အ.ထ.က - အ.ထ.က (၁)၊ အင်းစိန်။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်ချက် - ၂၀၁၁

ခုံအမှတ် - ဆအစ-၄၉၄

ရရှိခဲ့သည့် ဂုဏ်ထူးများ - မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ သင်္ချာ၊ ဓာတု၊ ရူပ၊
ဇီဝ။

အမှတ်စာရင်း - မြန်မာ-၇၆၊ အင်္ဂလိပ်-၇၅၊ သင်္ချာ-၉၅၊ ဓာတု-၈၆၊ ရူပ-၉၀၊ ဇီဝ-၉၃

စုစုပေါင်းရမှတ် - ၅၁၅

Top Ten အဆင့် -

ဖုန်းနံပါတ် - ၀၁-၆၄၇၄၃၂၊ ၀၉-၅၁၆၅၄၈၈

*****

လသာသော ညတစ်ည

- လထွက်လာပုံ၊ လပြည့်ညဖြစ်ပုံ၊ မြူတိမ်ကင်းပုံ

- ကြယ်တာရာများ စသည့် ကောင်းကင်၏ သဘာဝအလှ
- လရောင်အောက် သဘာဝရှုခင်း
- ပန်းရနံ့များ မွှေးထုံနေပုံ
- လရောင်အောက် ကလေးတို့ ကစားပိုင်း
- လူကြီးတို့ စကားပိုင်း
- မိမိအမြင်

*****

လသာသော ညတစ်ည

အနောက်ဘက် မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတွင် သူရိန်နေမင်းကြီး ပျောက်ကွယ်သွားသည် မှ စ၍ တရိပ်ရိပ်ဖြင့် မှိုင်းအုံ့ရီမှောင်လာသော အမှောင်ထုသည် ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံးကို အမှောင်ချလိုက်ပါတော့သည်။ နေမင်းကြီး ပျောက်ကွယ်သွားသည့် အခါတွင် ညဟူသော အချိန်ကာလတစ်ခု ရောက်ရှိလာပါတော့သည်။ ။ ထို့ပြင် ရတနာများ တွင် အလှပဆုံးသည် ကား ပုလဲဖြစ်သည်။ ။ ထို့အတူပင် ညတစ်ည၏ အလှပဆုံးသည် ကား လမင်း စန္ဒာပင်ဖြစ်သည်။ ။ လမင်းကြီးသည် ပြည့်ဝန်းသော မျက်နှာဖြင့် လောကလူသားများအား နွေးထွေးမှုပေးရန် ထွက်ပေါ်လာလေသည်။ ။ လမင်းနှင့် ကြယ်စင်များကို ပွဲထုတ်ပေးသော အချိန်သည် ကား "လပြည့်ည" ပင် ဖြစ်သည်။ ။

လပြည့်ညတွင် လမင်းကြီးသည် ဝိုင်းစက်သော ချစ်စဖွယ်မျက်နှာဖြင့် ကောင်းကင်တစ်ခွင်တွင် ထိန်ထိန်လင်းနေပေသည်။ ။ လမင်းသည် ကိုယ်ရံတော် ကြယ်များကို ခြံရံလျက် ညအခါတွင် ညီလာခံ အစည်း အဝေး ပြုလုပ် နေသကဲ့သို့ ရှိပြီး ထိုအစည်းအဝေးတွင် လမင်းကြီးကသာ အလှဆုံးဖြစ်ပေမည်။ မြူတိမ်ကင်းစင် သော ညတွင် နောက်ခံအနက် ရောင်ပေါ်၌ လှပ၍ ရွှေရောင်မျက်နှာရှိသော လမင်းကြီးနှင့် မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ် ဖြင့် ငွေရောင်တောက်ပစွာ ဖြိုးဖြိုးဖြက်ဖြက်လင်းလက်နေသော ကြယ်မျိုးစုံတို့ သည် လပြည့်ည၏ လှပသော ပန်းချီကား တစ်ချပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

ကျေးလက်ဒေသတို့ တွင် လုံမပျိုလေးများ သည် လသာသောညအခါ၌ ဗိုင်းငင်ခြင်း၊ ဝါဖန်ခြင်း၊ ဆန်ဖွပ် ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ။ ထိုသို့သော အလုပ်ကိုယ်စီဖြင့် အလုပ်လုပ်နေကြသော မိန်းမ ပျိုလေးများကို ကာလသားကိုလူပျိုတို့ ကလည်း စကားထားဝှက်ကြ၊ လူပျိုလှည့်ကြ၊ နောက်ကြ ပြောင်ကြ၊ ကျီစယ်ကြနှင့် နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော လပြည့်ညအခါပင် ဖြစ်သည်။ ။ လပြည့်ညတွင် လေနုအေးလေးက လည်း တစ်စတစ်စနှင့် တိုက်ခတ်လာသည် မှာ ည၏ အနှစ်သာရကို ပေါ်လွင်စေသည်။ ။ အေးမြလတ်ဆက်သော လေကို ရှူရှိုက်ရသည် မှာ စိတ်ကို လန်းဆန်းတက်ကြွမှု ဖြစ်စေသည်။ ။

ထိုကဲ့သို့သော ညင်သာစွာ တိုက်ခတ်နေသည့် လေပြည်လေညင်းနှင့်အတူ ပျံ့လွင့်လာသည် မှာ ညမွှေးပန်း၊ စံပယ်ပန်း၊ ယုဇနပန်း၊ ဇီဇဝါပန်း၊ တရုတ်စကားပန်းစသော ပန်းများ ၏ ရနံ့များ ပင် ဖြစ်သည်။ ။ ထိုပန်းရနံ့များ သည် စိတ်ကို ကြည်လင်လန်းဆန်းစေပြီး အားအင်တစ်ရပ်ကို ပေးစွမ်းနိုင်သည်။ ။ တစ်ခါတစ်ရံ တွင် ဇီးကွက်၊ ဒီးဒုတ်စသော

ငှက်များ ၏ အော်သံကိုလည်း ကြားရသည် ။ ထို့ပြင် လပြည့်ညအခါသမယ ဖြစ် သောကြောင့် တရားဘာဝနာပွားများ သူတို့ အတွက် အလွန်ပင်စိတ်ချမ်းမြေ့ဖွယ်ကောင်းပေသည် ။

ထို့ပြင် ကလေးများကလည်း မြေပြင်ပေါ်တွင် ထုပ်ဆီးတိုးခြင်း၊ ဖန်ခုန်ခြင်း၊ တွတ်ထိုးခြင်း စသည့် ကစားနည်းမျိုးစုံကို ကစားနေကြသည် မှာ ည၏ ကျက်သရေအလှတစ်ခုပင် ဖြစ်သည် ။ အချို့ကလေးများကလည်း လပြည့်ည၏ အေးမြကြည်လင်သော ညရောင်အောက်တွင် လိပ်ဥဝှက်တမ်း ကစားနည်းကို "လိပ်ဥ ပျောက်လို့ လိပ်မရှာ သူ့ခမျာ ငိုမဲ့ငိုမဲ့" ဟူ၍ လှောင်ပြောင်ပြောဆိုသံလေးနှင့် ပျော်ရွှင်စရာ ကစားနေပေသည် ။ အချို့ကလေးငယ်များကမူ ပြည့်ဝန်းဝိုင်းစက်သော ချစ်စဖွယ် ဖိုးလမင်းကြီးကို ကြည့်ကာ "ဖိုးလမင်းကြီးရေ ထမင်းဆီဆမ်း ရွှေလင်ဗန်းနဲ့ ပေးပါ"ဟု တောင်းခံနေကြသည် ။ လပြည့်ည၏ လရောင်အောက်တွင် ပျော်ရွှင်စွာ ကစားနေကြသော ကလေးများ ၏ ကစားဝိုင်းကလည်း လပြည့်ည၏ အလှကို ဖြည့်စွမ်းပေးနေလေသည် ။

လပြည့်ညတွင် အိမ်ရှေ့ရှိ ကွပ်ပျစ်ပေါ်၌ ထိုင်၍ အားပါးတရ ပြောနေသော လူကြီးများ ၏ စကားဝိုင်း ကလည်း တစ်မျိုးချစ်စရာကောင်းနေလေသည် ။ လူကြီးများ သည် ကွမ်းလေးကို တမြို့မြို့ဖြင့် ပါးစောင်ထဲတွင် ထည့်၍ ငုံကာ အာပေါင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို ပြန်လည်ပြောဆိုနေကြသည် ။ လူငယ်တချို့ကလည်း လူကြီးတို့ စကားဝိုင်းတွင် ထိုင်ကာ သိလိုသမျှကို မေးမြန်းနေလေသည် ။ လူကြီးများ ကလည်း မိမိတို့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်နှင့် စာတွေ့အဖြစ်အပျက်များကို လူငယ်များအား ပြန်လည်ပြောကြားကာ ဆုံးမဩဝါဒများ လည်း ပေးလေသည် ။ ဤသည် မှာ လည်း လပြည့်ည၏ အလှပုံရိပ် တစ်ခုပင် ဖြစ်သည် ။

လပြည့်ညအခါတွင် ညလူဟု ခေါ်သော သူခိုးများ ၏ အန္တရာယ်မှ လည်း လုံခြုံပေသည် ။ ကြည်လင် အေးမြသော လမင်း၏ အလင်းရောင်ကြောင့် သူခိုးများ သည် လည်း လပြည့်ညတွင် အလုပ်မဖြစ်ပေ။ လသာ သော ညသည် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ အတွက် အလွန်ပင်ကောင်းသော အချိန်ပင်ဖြစ်သည် ။ ကျောင်း သား၊ ကျောင်းသူများ သည် နေ့ဘက်တွင် ကျောင်းသို့သွား၍ စာများကို ကြိုးကြိုးစားစားသင်ယူကာ ညဘက် တွင် မိမိတို့ ၏ အိမ်တွင် စာများကို ကျက်ရသည့် အတွက် ညသည် အနာဂတ်အတွက် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ များကို အောင်မြင်အောင် ဖန်တီးပေးသော တန်ခိုးရှင်လပြည့်ညပင် ဖြစ်သည် ။ ပညာသင်ချိန်တွင် စာကျက် ရသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ အတွက် အလိုအပ်ဆုံးသည် အချိန်ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်ကို ပေးစွမ်းသည် ကား ညအခါ လသာသာပင် ဖြစ်သည် ။

လူတို့ သည် ညအချိန်ရောက်ပြီဆိုသည် နှင့် နေ့တစ်နေ့၏ နိဂုံးဟု သတ်မှတ်ကြသည် ။ သို့သော် ည ရောက်လာခြင်းသည် နေ့တစ်နေ့၏ နိဂုံးမဟုတ်၊ နေ့သစ်တစ်နေ့ စတင်ရန်အတွက် နိဒါန်းပင် ဖြစ်လေသည် ။ နေ့ အချိန်တွင် ပင်ပန်းစွာ ရုန်းကန်ရှာဖွေနေကြသော အလုပ်သမားများ နှင့် ပညာကို ကြိုးစားသင်ယူနေကြသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ အတွက် ခွန်အားများကို ပြန်လည်ဖြည့်စွမ်းပေးသောအချိန်သည် လပြည့်ည အချိန်ပင် ဖြစ်သည် ။ လပြည့်ညရောက်သည် နှင့် ဝိုင်းစက်သော လမင်းကြီးကိုကြည့်ကာ ငယ်ရွယ်စဉ်က နားထောင်ခဲ့ရသည့် အိပ်ရာဝင် ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ဖြစ်သော အဘိုးအိုနှင့် ယုန်လေးအကြောင်းကို သတိရကာ လမင်း ကြီးထဲတွင် အဘိုးအိုနှင့် ယုန်လေးရှိလိမ့်မည်ထင်ကာ စိတ်ကူးဖြင့် ပုံဖော်မိနေလေသည် ။

မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ လပြည့်ညသည် လူသားအားလုံးအတွက်

ပျော်ရွှင်မှု၊ ဝမ်းသာမှု၊ ကြည်နူးမှု၊ အေးမြမှု စသည် တို့ ကို ပေးစွမ်းပေ
သည် ။ လသာသော ညသည် ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလှသည် ။ ရွန်းပလှ
သော လရောင်အောက်တွင် လပြည့်ညမြင်ကွင်းများ သည် တစ်မျိုးတစ်
ဖုံ လှပနေကြသည် မှာ လပြည့်ည၏ အလှပဆုံး ဆေးရောင်ခြည် ပန်းချီ
ကားပင် ဖြစ်သည် ။

*****

လသာတုန်းပိုင်းငင်

- စကားပုံ၏ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်
- ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်
- စကားပုံလိုက်နာ၍ အကျိုးရှိပုံ
- မလိုက်နာ၍ အကျိုးမဲ့ပုံ
- မှတ်သားဖွယ်ရာများ
- အလားတူစကားပုံများ
- အတွေးအမြင်နှင့် သုံးသပ်ချက်

*****

လသာတုန်း ဗိုင်းငင်

ရှေးလူကြီးသူမများ သည် မိမိတို့ ၏ ဘဝခရီးတွင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ကောင်းကွက်၊ ဆိုးကွက်များကို ပမာပြု၍ စကားပုံများ ၊ ဆိုရိုးစကားများကို ထားရှိ၍ နောင်လာနောင်သားများ လိမ္မာစေရန် ဆုံးမခဲ့ကြသည်။ ။ "လသာတုန်း ဗိုင်းငင်" ဟူသော စကားသည် လည်း ရှေးလူကြီးများ ၏ စကားပုံတစ်ခုသာ ဖြစ်လေသည်။ ။ "လသာတုန်း ဗိုင်းငင်" ဟူသော စကားပုံ၏ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်သည် "လသာသောညများတွင် လရောင်၏ အကူအညီဖြင့် ဗိုင်းငင်ခြင်း၊ ဝါဖန်ခြင်း စသည့် အလုပ်များကို လုပ်ပါ" ဟု ဆိုလိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ။

တစ်နည်းဆိုရသော် "အချိန်ကို တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးပြုပါ"ဟု ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ "လသာ တုန်း ဗိုင်းပင်" ဟူသည် စကားပုံသည် အချိန်၏ တန်ဖိုးကို ပြဆိုသော စကားပုံတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ။ ရှေးအခါက ကျေးလက်တောရွာများ တွင် လုံမပျိုလေးများ သည် ကောက်စိုက်ခြင်း၊ ပျိုးနုတ်ခြင်း၊ ဗိုင်းငင်ခြင်း၊ ဝါဖန်ခြင်း စသည့် အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ။ ထိုအလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ကြရာတွင် အချိန်အပိုင်းအခြားအလိုက် အလုပ်လုပ်ရသည်။ ။ ကောက်စိုက်ခြင်း၊ ပျိုးနုတ်ခြင်း စသည့် အလုပ်များကို နေ့အခါတွင် လုပ်ကိုင်ကြ၍ ညအခါတွင် မူ ဗိုင်းငင်ခြင်း၊ ဝါဖန်ခြင်းအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ။

ကျေးလက်တောရွာများ ရှိ ညအချိန်များ တွင် လျှပ်စစ်မီးများ ၊ နီယွန်မီးသီးများကို အသုံးပြုနိုင်သော ကြောင့် ဖယောင်းတိုင်မီး၊ ကညင်ဆီမီးများကိုသာ အသုံးပြုလေ့ရှိကြသည်။ ။ သို့သော် ကျေးလက်မိန်းမပျို တို့သည် ဖယောင်းတိုင်မီး၊ ကညင်ဆီမီးများကို ကြာရှည်စွာ

အသုံးမပြုနိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် ရွှေလသာသော ညတို့ တွင် သာ ဝင်း ထိန်သော လ၏ အကူဖြင့် ဗိုင်းငင်ခြင်းကို လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ အကယ်၍ လသာသော ညတို့ တွင် ဗိုင်းငင်ခြင်းကို မပြုလုပ်ခဲ့ပါက လုံမပျိုတို့ သည် ဖယောင်းတိုင်မီးအတွက် ငွေကြေးပိုမိုကုန်ကျပေ လိမ့်မည်။ ထို့ပြင် မိမိရက်လုပ်သော အထည်သည် လည်း အချိန်မီ မပြီးစီးနိုင်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ "လသာတုန်း ဗိုင်းငင်" ဟူသော စကားပုံအတိုင်း လသာသော အချိန်တိုင်း ဗိုင်းငင်ကြရပေလိမ့်မည်။

လသာတုန်း ဗိုင်းငင်ဟူသော သဘောတရားနှင့် အညီ ရရှိခဲ့သည့် ကောင်းကျိုး သာဓကများ စွာ ရှိပါ သည် ။ မြန်မာ့သမိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့ ၏ လက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့စဉ်က အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့တို့ အခက်အခဲတွေ့နေစဉ်၌ "အင်္ဂလိပ်အခက် ဗမာ့အချက်" ဟူသော ထုံးကို နှလုံးမူကာ ဗမာတစ်မျိုး သားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ကြိုးစားခဲ့သောကြောင့် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည် ။ ထို့ပြင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးသော ခရီးသွားစဉ်အတွင်း အချိန်ရှိခိုက်လုံလစိုက်ခဲ့သောကြောင့် ကျမ်း ပေါင်းအမြောက်အမြားကို ရေးသားပြုစုနိုင်ခဲ့ပါသည် ။ ဤသည် ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လသာတုန်း ဗိုင်းငင် သည် ကိုတွေ့ရပါသည် ။

လောကတွင် "လသာတုန်း ဗိုင်းငင်"၍ အောင်မြင်မှုများ ရရှိသကဲ့သို့ အချိန်ကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးမချ ခဲ့သောကြောင့် ဆိုးကျိုးသာဓကများ စွာလည်း ရှိပါသည် ။ ကုဋေရှစ်ဆယ်သူဌေးသားသည် အချိန်ရှိခိုက် ငယ်စဉ် အခါတွင် ပညာမသင်ကြားခဲ့သောကြောင့် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသောအခါတွင် "မဟာဒုက္ခတွင်းဆုံးကျ ကာ၊ နောင်တနှလုံး မငြိမ်" တော့ပေ။ ထို့အပြင် စလေဦးပုည၏ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထုတွင် မိဖုရား သု

ဘဒ္ဒါသည် ရန်ငြိုးပြေသင့်သည့် အချိန်တွင် မပြေခဲ့သောကြောင့် ဆင်စွယ်ကို ရသော်လည်း ရင်ကွဲနာ ကျခဲ့ရပါသည်။ ။ ဤ သည် မှာ "လသာတုန်း ဗိုင်းငင်" ခြင်း မပြုခဲ့သည့် ဆိုးကျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ။

ထို့အပြင် လသာတုန်း ဗိုင်းငင်ရန်အတွက် ပညာရှိများ ၏ ဆုံးမဩဝါဒများ သည် လည်း မှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ ။ ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းက "အခွင့်အရေးက သင့်အိမ်တံခါးကို လာခေါက်နေချိန်တွင် တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပါ။ ထိုအချိန်တွင် တံခါးမဖွင့်ပေးခဲ့ပါက နောက်ထပ်လာ၍ တံခါးခေါက်ရန် လွယ်ကူတော့ မည် မဟုတ်ချေ" ဟူ၍ ဆုံးမထားသည်။ ။ ထို့နောက် ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင်က "ဘဝကို ချစ်မြတ်နိုးလျှင် အချိန် မဖြုန်းပါနှင့်။ ဘဝဆိုတာ အချိန်နဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ အရာပါ"ဟု ဖွင့်ဆိုထားလေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် လောက တွင် ကျန်းမာခြင်း၊ ငယ်ရွယ်နုပျိုခြင်းနှင့် ကုန်ဆုံးသွားသော အချိန်တို့ သည် ပြန်မရနိုင်သော ဆုံးရှုံးမှုသုံးခုပင် ဖြစ်သည်။ ။

"လသာတုန်း ဗိုင်းငင်" ဟူသော စကားပုံနှင့် အလားသဏ္ဌာန်တူသော စကားပုံများ လည်း ရှိသေး သည်။ ။ ဤသည် မှာ "မိုးရွာတုန်း ရေခဲ"၊ "နေပုံတုန်း စပါးလှန်း"၊ "အချိန်နှင့် ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်"၊ "အချိန်ရှိခိုက် လုံ့လစိုက်" ဟူ၍ ပင် ဖြစ်သည်။ ။ ထိုစကားပုံတို့ သည် လည်း အခွင့်အရေးရှိသည် အခါတွင် ထို အခွင့်အရေးကို အမိအရအသုံးအချပါဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ အနေဖြင့် မိမိတို့ ၏ စာသင်နှစ်တစ်နှစ်တာတွင် အတန်းတင်စာမေးပွဲ မပြီးဆုံးခင် အထိ စာများကို အချိန်ရှိသမျှ ကြိုးစားကြရပေ မည်။ သို့မှ သာ အောင်မြင်သော ဘဝပန်းတိုင်ဆီသို့ လှမ်းကိုင်နိုင်ပေတော့မည်။ ။

ထို့ကြောင့် အောင်မြင်မှုဘဝပန်းတိုင်ကို အလိုရှိကြသော သူတို့ သ

ည် ရွေ့လျားနေသော အချိန်ကို အမိ အရ ဖမ်းယူအသုံးချရပေမည်။
ထို့ပြင် မိမိတို့ ဘဝတိုးတက်အောင်မြင်ရေးအတွက် တန်ဖိုးရှိသော လ
သာညများ တွင် "လသာတုန်း ဗိုင်းငင်" နိုင်ရန် အစဉ်အမြဲကြိုးစားအား
ထုတ်နေရပေတော့မည်။

*****

ပညာ၏ တန်ဖိုး

- ပညာ၏ သဘောအဓိပ္ပာယ်
- ပညာရှိခြင်း၏ ကောင်းကျိုးသာခကများ
- ပညာမဲ့ခြင်း၏ ဆိုးပြစ်သာခကများ
- ပညာ၏ ဂုဏ်
- ပညာ၏ တန်ဖိုးကြီးမားပုံ
- ပညာကို ကြိုးစားသင်ယူသင့်
- ပညာနှင့် ပတ်သတ်သော သဘောတရားများ ၊ အတွေးအမြင်များ

*****

ပညာ၏ တန်ဖိုး

စည်းစိမ်ရွှေငွေ ရတနာတို့ သည် ထာဝရတည်မြဲသော အရာများ မဟုတ်ကြပေ။ သို့သော် ပညာသည် အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်ကို အောင်နိုင်သော အရာပင်ဖြစ်သည်။ ပညာဆိုသည် မှာ -ပါဠိသက်ဝေါဟာရမှ လာ၍ ဆည်းပူးယူရသော အသိဉာဏ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ မြန်မာအဘိဓာန်နှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကမူ ပညာကို အပြစ်အကျိုး ခွဲခြားသိမြင်ဆင်ခြင်နိုင်သော ဉာဏ်ဖြစ်သည် ဟု ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း ကမူ ပညာဆိုသည် မှာ လူတို့ ၏ အသိဉာဏ်တိုးတက်အောင် အဆင်သင့်ပြုလုပ်သမျှကို ဆိုလိုသည် ဟု ဖွင့်ဆို ထားပေသည်။ ။

ဖြစ်ပျက်နေသော လောကဓံတရားကို ကြံကြံခံနိုင်သော အရာသည် ကား ပညာပင်ဖြစ်သည်။ ပညာကို မည်သို့သော လူမျိုးမှ ခိုးယူ၍ မရနိုင်ပါ။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရွှေငွေရတနာတို့ သည် ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ် မနှစ်သက်သော သူတို့ ကြောင့် ဆုံးရှုံးပျောက်ကွယ်သွားနိုင်သည်။ သို့သော် "ပညာပဒေသာပင်" ကြီးကမူ ဆွတ် ယူ၍ မကုန်နိုင်ပါ။ ပညာကို မည်သည့် မီးခံသေတ္တာနှင့် မျှ ထားစရာ မလိုပေ။ ထို့ကြောင့် "ပညာဟူသည် မြတ် ရွှေအိုး၊ ဥစ္စာဟူသည် မျက်လှည့်မျိုး" ဟူ၍ ဆိုရိုးစကားတွင် ခဲ့သည်။ ။

ပထမအရွယ်တွင် အတတ်ပညာ၊ အသိပညာ မရခဲ့သော် ဒုတိယအရွယ်တွင် ဥစ္စာရရန် ခက်ခဲမည်။ ဒုတိယအရွယ်တွင် ဥစ္စာမရခဲ့သော် တတိယအရွယ်တွင် တရားဘာဝနာရရန် ခက်ခဲမည်။ ထို့ကြောင့် ပထမ အရွယ်တွင် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာဟူသမျှကို ဆည်းပူးလေ့လာကြရမည်။ ။ ထို့ကဲ့သို့ ပညာကို ဆည်းပူး လေ့လာရာတွင် "ဟုတ်သောအကြံ၊ မှန်သောအကျင့်၊ သင့်သောအယူ၊ ဖြူသောနှလုံး"ကို ကျင့်သုံးရပေမည်။ လူ၊

နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ ၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် "ပညာသမာ အာဘာနတ္ထိ"၊ ပညာနှင့် တူသော အလင်းရောင် မရှိဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့သောကြောင့် လူငယ်များ အနေဖြင့် "ခြေသုတ်ပုဆိုး၊ မြွေစွယ်ကျိုးနှင့် ချို ကျိုးနွား" ပမာကျင့်ကြံ၍ ပညာကို ဆည်းပူးရမည်။

ပညာရှိခြင်းကြောင့် ရရှိခဲ့သည့် ကောင်းကျိုးသာဓကများ စွာ ရှိသည်။ ။ ဘုရားလောင်း မဟော်သမာသည် အသက်ငယ်သော်လည်း ပညာရှိခြင်းကြောင့် နန်းတွင်းပညာရှင်လေးဦးကို ကျော်လွန်ကာ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ချီးမြှောက်ခြင်းကို ခံရသည် ။ ထို့ပြင် ပညာရှိခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကြောင့် လည်း ပြဿနာပေါင်းများစွာကို လွယ်ကူစွာ ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ။ ထို့ပြင် မြန်မာ့ရာဇဝင် နောက်ကြောင်းကို ပြန်လည်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဝန်ဇင်း မင်း ရာဇာခေါ် စာတိုင်းသည် ထွန်တုံးပေါ်မှ ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်လာရသည့် အကြောင်းအရင်းမှာ ပညာ၏ သတ္တိစွမ်းအင်များကြောင့် ဖြစ်သည် ကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နားလည်နိုင်သည်။ ။ စာတိုင်းသည် ပညာ ဉာဏ်ဖြင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်သောကြောင့် မှူးမတ်ပြည်သူအပေါင်းတို့ ၏ ယုံကြည်လေးစားအားထားခြင်းကို ခံရသည်။ ။ ဤသည် မှာ ပညာရှိခြင်းကြောင့် ရရှိခဲ့သည့် ကောင်းကျိုးများ ပင် ဖြစ်သည်။ ။

ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ပညာကို ကြိုးစားမသင်ယူခဲ့သောကြောင့် အဆုံးတွင်
ဒုက္ခရောက်ရသည့် ကုဋေ
ရှစ်ဆယ်သူဌေးသားအကြောင်းကိုလည်း ကြားဖူးကြပေလိမ့်မည်။ ဤသည် မှာ ပညာမရှိခြင်းကြောင့် ရရှိခဲ့သည့် ဆိုးကျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ။ ပညာကို ငယ်စဉ်ကပင် မသင်ယူခဲ့ပါက အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသောအခါတွင် "မဟာဒုက္ခ တွင်းဆုံးကျသည် ၊ နောင်တနှလုံး မငြိမ်တည်း" ဟူ၍ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက ပညာမဲ့သူသည် ရွှေ

အိမ်တွင် စံစားနေရသော်လည်း "ပြာသာဒ်များတွင် နားသည့် ကျီး" ဟု ဖွင့်ဆိုထားလေ သည် ။

အသက်မွေးမှုဟူသမျှတွင် ပညာဖြင့် အသက်မွေးမှုသည် မြင့်မြတ်ကြောင်း စာဆိုရှင် မဟာသီလဝံသက "ပညာ" စကားပြေတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည် ။ ထို့ပြင် အဆင်းလှပြီး ပညာမတတ်ပါက အရည်အချင်းမရှိ သော လူအဖြစ် လူအများ ၏ ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်ခြင်းကို ခံကြရပေမည်။ ပညာမတတ်သူသည် မည်မျှပင် ချမ်းသာ သော်လည်း ပညာဂုဏ်နိမ့်ကျနေသောကြောင့် လူအများ အလယ်တွင် ဝင်ရောက်မပြောဆိုနိုင်ဘဲ ကြောက်ရွံ့နေ ပေလိမ့်မည်။ "အဆင်းလှဆန်း၊ လူပေါက်ပန်းဟု ၊ သွမ်းမှန်းသိတွေ၊ ကဲ့ရဲ့ လေအံ့"ဟူသည့် အတိုင်း ဖြစ်ပေလိမ့် မည်။

မိဘများ နှင့် ဆရာသမားများကလည်း အခြားသော အမွေပစ္စည်းတို့ထက် ပညာအမွေကိုသာ ပို၍ ပေး စေချင်ကြသည် ။ ငယ်စဉ်အခါ ပညာရှာဖွေသင့်သည် မှာ ကျောင်းသား ကျောင်းသူတို့ ၏ မွေးရာပါတာဝန်ပင် ဖြစ် သည် ။ ပညာမရှိပါက "ပညာမရှိသူ၏ ဝန်ထမ်း"ဟူ၍ ပညာမဲ့သူ၏ အပြစ်ကို ဖော်ပြကြသည် ။ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ သည် ငယ်စဉ်အခါတွင် ပညာသင်ကြားခြင်းသည် နောင်တစ်ချိန်တွင် အဖိုးအထိုက်တန်ဆုံးဖြစ် သည့် ရွှေအိုးကြီးကို ဖြည့်ဆည်းနေကြခြင်းပင် ဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့် ပညာရွှေအိုးကြီးကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် ပညာကို ငယ်စဉ်ကပင် ကြိုးစားသင်ယူရမည်။

ထို့ပြင် လောကနီတိကျမ်းတွင် "ယောက်ျားတို့ ၏ အားသည် အတတ်ပညာ၊ မိန်းမတို့ အားသည် အဆင်း၊ ကလေးတို့ ၏ အားသည် အငိုဖြစ်လေသည် "ဟု မိန့်ဆိုထားသည် ။ အတတ်ပညာသည် ကား ယောက်ျားတို့ ၏ အားဖြစ်သောကြောင့် ပညာကို ဆည်းပူးသင်ကြားရသည် ။ ယခု

ခေတ်တွင် မူ ပညာသည် ယောက်ျားတို့ အတွက်သာမဟုတ်၊ လူတိုင်းအတွက် အရေးပါအရာရောက်လှသည် ။ ပညာအလင်းရောင်ကို မည်သည့်အလင်း ရောင်မှ မယှဉ်ပြိုင်၊ မတုပနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ပညာအလင်းရောင်ကို 'မီးရောင် လရောင် နေရောင်၊ ဉာဏ်ရောင် လွှမ်း၍ မိုး'ဟု ဆိုစမှတ်ပြုခဲ့ကြသည် ။

ပညာသင်ကြားရာတွင် မာန်မာနကို နှိမ့်ချကာ သင်ကြားရမည်။ မာန်မာနသည် ပညာသင်ကြားရာတွင် အကြီးမားဆုံးရန်သူပင် ဖြစ်သည် ။ ထိုရန်သူကို မိမိတို့ က စစ်ကူဖြစ်သော ပညာဉာဏ်ဖြင့် တွေးဆကာ မိမိကိုယ် ကို နှိမ့်ချ၍ စာပေကို တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားရမည်။ ပညာသင်ကြားရာတွင် ဆရာစစ်၌ ကြောက်ချစ် ရိုသေလေးစားစွာဖြင့် သင်ကြားရမည်။ ပျားရည်အလိုရှိသူ သည် သရက်ပင်မှ ပျားရည်ကိုသာ လိုချင်သည် မရှိဘဲ တမာပင်တွင် ဖြစ်စေ၊ ကြက်ဆူပင်တွင် ဖြစ်စေ ပျားရည်ရှိရာ အရပ်သို့သွားရောက်ယူရမည်။ ပညာ ရှာဖွေရာ၌ လည်း "ပညာရှင်ပမာ သူဖုန်းစား" ဟူသော ထုံးကိုနှလုံးမူ၍ ပညာကို အပတ်တကုတ် ကြိုးစား ရှာဖွေရမည်။

ထို့ကြောင့် ယနေ့ခေတ် ကမ္ဘာ့အခြေအနေနှင့် မြန်မာ့မြေအတွက် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ သည် ပညာတတ်များ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ကျောင်းသားလူငယ်များ သည် ပညာကို ကြိုးစားသင်ယူပါမူ အနာဂတ်တွင် အောင်မြင်သော ဘဝသစ်ကို လှမ်းကိုင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

မြတ်ဆရာ

- ဆရာ၏ ဂုဏ်ရည်
- ဆရာစိတ်ထား
- ဆရာ၏ မေတ္တာ စေတနာဖြင့် သင်ကြားပုံ
- နာသုံးနာဖြင့် သွန်သင်ဆုံးမ လမ်းညွှန်ပုံ
- တပည့်တို့ ၏ တိုးတက်ရေးကို အမြဲအာရုံစိုက်ပုံ
- တပည့်တို့ ၏ ဘဝတိုးတက်စေပုံ
- ဆရာကျေးဇူးကို မမေ့သင့်ပုံ
- ကျေးဇူးဆပ်သင့်ပုံ

*****

မြတ်ဆရာ

"အနန္တော အနန္တဂိုဏ်းဝင်ကျေးဇူးရှင် ဆရာသခင်" ဟု ဆိုရိုးစကားရှိ ခဲ့ရာ ဆရာများ သည် ဘုရားနှင့် တစ်ဂိုဏ်းတည်း ထားအပ်သည့် မွန်မြတ်လှသော ကျေးဇူးရှင်များ ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာ၏ ဂုဏ်ရည်သည် လည်း ကြီးမားသကဲ့သို့ ကျေးဇူးတရားတို့ သည် လည်း တုန့်လင်းမရပေ။

ဆရာတို့ ၏ ဂုဏ်ရည်ကို အရိပ်အာဝါသ ပေးစွမ်းနိုင်သော "ဆာယာ

" ဟူ၍ လည်း တင်စားပြောဆို ကြသည် ။ "ဆာယာ" ဆိုသည် မှာ အရိပ် ဖြစ်သည် ။ ဆရာများ သည် အရိပ်များ နှင့် ပမာတူပါသည် ။ ဆရာ ဟူ သော ဝေါဟာရသည် ပါဠိစကားလုံး "အာစရိယ"မှ ဆင်းသက်လာသည် ဟု မှတ်သားဖူးပါသည် ။ "အာစရိယ" ဟု ဆိုရာ၌ ဆရာသည် စရိယဟူ သော အကျင့်သီလ၊ သိက္ခာ၊ သမာဓိတို့ နှင့် ပြည့်စုံ၍ တပည့်များ ၏ ရှေ့ ဆောင်လမ်းပြအဖြစ် ရှိနေပေသည် ။

အကျိုးအကြောင်း၊ အဆိုးအကောင်းတို့ ကို ခွဲခြားဆင်ခြင်၊ သုံးသပ် တတ်ခြင်း၊ အထူးထူးကို သိမြင်ခြင်း သည် ပညာဖြစ်ရာ မြတ်ဆရာတို့ သည် ထိုပညာကို တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားပေးကြသည် ။ ဆရာများ သည် ကိုးကွယ်အားထားရသော ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးတွင် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်သည် ။ မြတ်ဆရာများ သည် မိမိတို့ ထံ ရောက်ရှိ လာသော တပည့်များကို သားသမီးအရင်းနှင့် မခြား ကျောသားရင်သား မခွဲခြားဘဲ ဆက်ဆံကြသည် ။ ထို့ပြင် ဆရာများ သည် မိမိတို့ ထံ ရောက်ရှိလာသော တပည့်များအား အတတ်ပညာ၊ အသိပညာများကို မေတ္တာ စေတနာဖြင့် သင်ကြားပေးကြသည် ။

မြတ်ဆရာတို့ သည် တပည့်များကို စေတနာ၊ အနစ်နာ၊ ဝါသနာဟူ သော နာသုံးနာဖြင့် သင်ကြားပေး တတ်ကြသည် ။ မြတ်ဆရာများ သည် မိဘများ နှင့် မခြား တပည့်များကို ကောင်းစားစေလိုသော ဆန္ဒရှိသ န် ။ ထို့ကြောင့် ပင် "အတတ်လည်း သင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေး ရန်ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့ ဆရာတို့ ၊ ကျင့်ဖို့ ဝတ်ငါးဖြာ" ဖြင့် ညီပေသ န် ။ မြင့်မြတ်သော ဆရာတို့ တွင် အဓိကထားရှိရမည်မှာ "စံနမူနာ" ပ င် ဖြစ်သည် ။

ဆရာများ သည် တပည့်များ ၏ ဘဝတိုးတက်ရေးကို အာရုံစိုက်ကာ

အမြဲပင် အလေးထားကြသည် ။ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့မည့် ကိစ္စများကိုလည်း မလုပ်မိအောင် ပြောဆိုဆုံးမကြမည်။ "ရှေးရှုမေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့်၊ နာနာကျင်ကျင်၊ အပြစ်မြင်တိုင်း၊ ဝမ်းတွင်းမသို၊ ဟုတ်တိုင်းဆို၍ ၊ ကျိုးလိုစိတ်က၊ ဆုံးမတတ်သူ၊ ဆရာဟူလော့" ဟူသော ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း မြတ်ဆရာတို့ သည် တပည့်များကောင်းစားရေးကို အာရုံထားကာ အမုန်းခံ၍ ပြောဆို ဆုံးမတတ်ကြသည် ။ ထို့အပြင် ဆရာများ သည် ပညာအလင်းပေးသော၊ အသိပညာအလိမ္မာ ရရှိနိုင်စေရန် လမ်းညွှန်ပြသပေးသော ဘဝ၏ လမ်းပြကြယ်များ လည်း ဖြစ်ပေသည် ။

ဆရာတို့ သည် ဖယောင်းတိုင်၊ ဓားသွေးကျောက်၊ ရေချိုးဆိပ်၊ ဥယျာဉ်မှူး စသည် တို့ နှင့် ပမာတူလှ ပါသည် ။ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် အဆုံးရှုံးခံ၍ တပည့်များ ၏ ဘဝတိုးတက်ရေးကို လိုလားကြသည် ။ ကူညီကြသည် ။ တပည့်များ အောင်မြင်မှုကို ရရှိသောအခါ "ပီတိကိုစား အားရှိ၏ " ဟူသော စကားအတိုင်း တပည့်များ ၏ အောင်မြင်ဖို့ သာ ကြည့်ကာ ဝမ်းသာကြသည် ။ မြတ်ဆရာတို့ ၏ ကျေးဇူးကား မြန်မာ့ရာဇဝင်တွင် လည်း စာတွင် နေခဲ့သည် ။ သံဝေဂမင်းသားသည် အငယ်ဆုံးသားတော်ဖြစ်သော်လည်း ဆရာစကားကို မြေဝယ်မကျ နားထောင် ခဲ့သောကြောင့် မင်းစည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရရှိခဲ့သည် ။ ထို့အတူပင် နှမ်းခိုးစားသောမင်းသားသည် လည်း မြတ် ဆရာ၏ စကားနှင့် သွန်သင်ဆုံးမမှုများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည် ။ ကြီးမား လှသော မြတ်ဆရာ၏ ကျေးဇူးများ ပင် ဖြစ်ပေသည် ။

"ကျောင်းသို့ ရောက်လာ၊ မြတ်ဆရာလည်း ၊ သို့မှ သို့ ရေး၊ နှုတ်သံလေးနှင့် ၊ ညီထွေးသည့် နှယ်၊ လက်သူကြွယ်နှင့် ၊ လက်လယ်ကိုကား၊ ဤသို့ ထားမှ ၊ လက်မသို့ ထပ်၊ လက်ညှိုးပိတ်၍ ၊ နှိပ်ကာလည်း ကြွ၊ မ

ကာလည်း ရေး"ဟု လက်လေးကိုထပ်ကာ သင်ပေးခဲ့သော ကံ့သူလက်
လှည့် ဆရာများ ၏ ကျေးဇူးကို လူတိုင်း တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူးကြမည်မှာ ဧက
န်အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ ထို့ကြောင့် တပည့်များ သည် မြတ်ဆရာတို့ ၏
ကျေးဇူး တရားကို အထူးပင် သိတတ်၍ ဆရာများကို မပြစ်မှားမိစေရန်
လိုအပ်လှသည်။ ။ ထို့ပြင် မြတ်ဆရာတို့ ၏ ကျေးဇူးကိုလည်း အမြဲပင် သိ
တတ်၍ ထိုကျေးဇူးအကြွေးကို ပြန်လည်ဆပ်နိုင်ရန် ကြိုးစားရပေမည်။

ထို့ပြင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက လက်သစ်တောင်တာ ဆုံးမစာတွင်
"အကြင်ဆရာ၊ တို့ သူငါကို၊ လိမ္မာ စေကြောင်း၊ ကောင်းပါစေလို၊ ဆိုပါ
သမျှ၊ ဩဝါဒကို၊ နားမျှမထောင်၊ မကြားယောင်သို့ ၊ မောင်တို့ ပြုက၊ ယ
ခု ပစ္စုပ္ပန်၊ နောင်သံသရာဝယ်၊ ချမ်းသာမည့် ရေး၊ အလွန်ဝေးသည် " ဟု
ဆုံးမခဲ့လေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် တပည့်များ သည် ဆရာများ ဆုံးမမှုကို
နာခံရပေမည်။ "ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းပန်" ဟူသော စကား
ပုံရှိခဲ့ရာ ဆရာကောင်းထံ၌ ပညာကို အပတ်တကုတ် ဆည်းပူးလေ့လာ
ပါက နောင်တစ်ချိန်တွင် တပည့်များ သည် အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ကို လှ
မ်းဝင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

တပည့်များ သည် လည်း ဆရာများ ၏ ကျေးဇူးတရားကို သတိရသ
ည့် အနေဖြင့် တပည့်ဝတ်ငါးပါးကို တာဝန်ကျေပွန်ကြရမည်။ "ညီညာ
ထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမူကြိုဆီး၊ ထံနီးလုပ်ကြွေး၊ သင်ထွေးအံ့ရွတ်၊ တ
ပည့်ဝတ် မချွတ်ငါးခုသာ" ဟူသော ကဗျာမှာ တပည့်များ ၏ ဝတ္တရားပ
င်ဖြစ်သည်။ ။ မြတ်ဆရာတို့ သည် တပည့်များ အပေါ်တွင် အမုန်းမမြင်
တတ်၊ အငြိုးမထားတတ်ပေ။ သားသမီးအရင်းနှင့် မခြား မည်သည့် တ
ပည့်မျိုးကိုမဆို ကျောသား ရင်သား မခွဲခြားဘဲ ဆက်ဆံတတ်ကြသည်။ ။
ထို့ကြောင့် မြတ်ဆရာတို့ ၏ ကျေးဇူး တရားများကို
သိတတ်သောအားဖြင့် "အနန္တဂိုဏ်းဝင် ကျေးဇူးရှင်"ဟု ဘုရားနှင့် တစ်

ဂိုဏ်းတည်းထားကာ ရှိခိုး ကန်တော့ကြသည် ။

သို့ဖြစ်၍ မြတ်ဆရာတို့ ၏ ကျေးဇူးသည် မြင်းမိုရ်တောင်မက ကြီးမားလှပေသည် ။ တပည့်များ လူဖြစ် မရှုံးစေရေးအတွက် ဆရာများက ပြုစုပျိုးထောင်ပေးကြသည် ။ သင်ကြားပေးကြသည် ။ အနာဂတ်တွင် လမ်းမှား မရောက်စေရန်အတွက်လည်း အမျိုးမျိုးသော နည်းလမ်းများဖြင့် သွန်သင်ဆုံးမ ပြသကြသည် ။ ထို့ကြောင့် တန်ဖိုးထားဖွယ်ကောင်းသော ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်ဆရာတို့ ၏ ကြီးမားလှသည့် ကျေးဇူး တရားများကို ဆပ်ရန် ထာဝစဉ်အမြဲ ကြိုးစားနေကြရပေတော့မည်။

*****

အမည် - မောင်ဖွဲ့ဇင်ဇော်မြင့်

မိဘအမည် - ဦးသန်းဇော်မြင့် + ဒေါ်ဥမ္မာ

နေရပ်လိပ်စာ - အမှတ်-၆၃ (က)၊ အောက်မင်္ဂလာခုံလမ်း၊
အင်းစိန်မြို့နယ်။

ပညာသင်ယူခဲ့သည့် အ.ထ.က - အ.ထ.က (၂)၊ အင်းစိန်။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်ချက် - ၂၀၁၁

ခုံအမှတ် - ဆအစ-၈၀၇

ရရှိခဲ့သည့် ဂုဏ်ထူးများ - မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ သင်္ချာ၊ ဓာတု၊ ရူပ၊
ဇီဝ။

အမှတ်စာရင်း - မြန်မာ-၇၅၊ အင်္ဂလိပ်-၇၈၊ သင်္ချာ-၉၂၊ ဓာတု-၉၃၊ ရူပ
-၉၆၊ ဇီဝ-၉၅

စုစုပေါင်းရမှတ် - ၅၂၉

Top Ten အဆင့် -

ဖုန်းနံပါတ် - ၀၁-၆၄၀၂၃၅

*****

သတိတရား လက်ကိုင်ထား

- အရာရာ သတိရှိရန် လိုအပ်ပုံ
- သတိတရားနှင့် ပတ်သက်သော စကားပုံနှင့် အဆိုအမိန့်များ
- သတိရှိခြင်း၏ အကျိုးနှင့် သတိမရှိခြင်း၏ အပြစ်

*****

သတိတရား လက်ကိုင်ထား

"သတိ" ဟူသည် "အောက်မေ့ခြင်း၊ အမှတ်ရခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို အစဉ်မပြတ် သိနေခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို အရေးတကြီးသိ၍ သတိပေးသော စကား" ဟု မြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းတွင် ဖွင့်ဆို ထားခဲ့ပါသည်။ ။ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော လူ့ဘဝခရီးကို လျှောက်လှမ်းရာတွင် သတိကင်းမဲ့၍ မည်သို့မျှ မဖြစ်ချေ။ သတိတရားကို လက်ကိုင်ထားမှ သာ လမ်းခရီး၏ ခလုတ်၊ ဆူး၊ ညောင့်၊ တွင်း၊ ချောက်တို့ကို မြင်၍ ရှောင်ရှား နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ "သတိမမူ ဂူမမြင်၊ သတိမူတော့ မြူမြင်" ဟု ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

"ကံပင်ရှိသော်လည်း ဝီရိယကူရပေမည်။ ဉာဏ်ပင်ရှိသော်လည်း သတိမူရပေမည်" ဟု ကျည်းကန်ရှင် ကြီးက ဆိုဆုံးမခဲ့သည်။ ။ ဉာဏ်ပညာအရာတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံကို နှုတ်တိုက်အာဂုံဆောင်နိုင်လောက်အောင် တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သော်လည်း "သတိ"တစ်ချက်လွတ်သည် နှင့် တတ်မြောက်ထားသမျှ ပညာတို့ မှာ တိမ်သလ္လာ ဖုံးသည့် လသဖွယ် ဖြစ်ရပေမည်။ သတိကား ဘဝလမ်းကြောင်း မတိမ်းစောင်း မကွေ့ကောက် ရအောင် ထိန်း သိမ်းပေးသော အရာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။

မြတ်စွာဘုရားက ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီးတွင် "အပ္ပမာဒေန၊ သမ္မာဒေ

ထ"ဟု မမေ့လျော့ဘဲ သတိရှိရှိ နေကြရန် နောက်ဆုံးဩဝါဒအဖြစ် ဟောကြားသွားခဲ့သည်။ ။ လောကတွင် "အပ္ပမာဒ"ဟူသော "သတိ" ကို လက်ကိုင်ထားမှ အရာရာအောင်မြင်ပေမည်။ လောကတွင် "သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ" ဟူသော ဣန္ဒြေငါးမျိုးရှိရာ သတိမှ လွဲ၍ အခြားဣန္ဒြေတို့ သည် လွန်ခြင်း၊ လိုခြင်းကိုလိုက်၍ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုး ဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။ ။ ထို့ကြောင့် "သဒ္ဓါလွန်လျှင် တွန့်သည် ၊ ဝီရိယလွန်လျှင် ဆွံ့သည် ၊ ပညာလွန်လျှင် ကွန့်သည် ၊ သတိသည် သာ လွန်သည် မရှိ" ဟူ၍ ဆိုကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

"သတိလက်လွတ် ငှက်တောင်ကျွတ်"ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဆိုးကျိုးရခဲ့သည့် သာဓကများကို မြန်မာရာဇဝင် တွင် များစွာတွေ့နိုင်ပေသည်။ ။ ပုဂံခေတ်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ အနော်ရထာ၏ သားတော် စောလူးမင်းသည် သတိတရားမရှိသဖြင့် ရန်သူထောင်ချောက်တွင်း သက်ဆင်းကာ အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပေသည်။ ။ နရသီဟပတေ့မင်း လက်ထက်တွင် ရာဇသင်္ကြန်အမတ်ကြီးသည် သူမတူအောင် ထူးချွန်သော်လည်း သတိလက်လွတ်ဖြစ်ကာ ပညာ မာနထောင်လွှားပြီး ဘုရင်ကို ပန်းပွတ်သည် မမြေးဟု ပြောဆိုခဲ့သောကြောင့် နယ်နှင်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရပေ သည်။ ။ ဤသည် မှာ သတိတရား မရှိခြင်း၏ ဆိုးကျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။

တောင်ငူ ခေတ်တွင် တပင်ရွှေထီးသည် တိုင်းပြည်ကို ဦးဆောင်နိုင်သော မင်းပျိုမင်းလွင် ဖြစ်သော် လည်း ပေါ်တူဂီတို့ ဆက်သသော အရက်ကို စွဲလန်းကာ သတိမဲ့ပြီး ရန်သူတို့ ၏ ပရိယာယ်ကို မရိပ်မိခဲ့ပေ။ ။ ယောက်ဖဖြစ်သူ ဘုရင့်နောင် သတိပေးသော်လည်း သတိလွတ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမဲ့ခဲ့သောကြောင့် လုပ်ကြံရပြီး အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပေသည်။ ။ အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးသည် လည်း ဘိုးတော်ဘုရား၏ ငယ်ချစ် ငယ်ကျွမ်း ဖြစ်သော်လည်း သတိတရားကင်းမဲ့ကာ အပြောအဆိုမှားသဖြင့်

င့် နယ်နှင်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရသည် ။ ဤ သည် တို့ မှာ သတိတရားလက်ကိုင်မထားသူတို့ ၏ ဆုံးရှုံးမှုပင်ဖြစ်သည် ။

ထို့ပြင် ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်တော်တွင် ဥမ္မာဒန္တိ၏ အလှကို မြင်၍ သိဝိမင်းကြီးမှာ သတိလက်လွတ်ပြီး ရာဇ ဣန္ဒြေမစောင့်စည်းနိုင်၊ မစားနိုင်၊ မသောက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရပေသည် ။ မဟော်သဓာဇာတ်တော်တွင်လည်း မဟော် သဓာနှင့် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားစကားစစ်ထိုးရာ ပုဏ္ဏားကြီးသည် ပတ္တမြားကို တပ်မက်စိတ်ဖြင့် သတိကင်းမဲ့ခဲ့သဖြင့် ရှုံးခဲ့လေသည် ။ ဘုရားလောင်း ဥဒေါင်းမင်းသည် လည်း မိမိရွတ်နေကျ ဂါထာတော်ကို ရွတ်ဆိုရန် သတိမေ့ခဲ့ သဖြင့် မုဆိုး၏ ကျော့ကွင်း၌ မိခဲ့လေသည် ။ သုဝဏ္ဏသာမသည် လည်း ယာဖက်ပခုံးမှာ ရေအိုးကို ဘယ်ဘက် ပခုံးသို့ ပြောင်းစဉ် မေတ္တာဘာဝနာပွားများ ရန် မေ့လျော့ခဲ့သဖြင့် မြားဆိပ်သင့်ခဲ့ပေသည် ။ ဤသာဓကများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် သတိတရားကို လက်ကိုင်ထားသင့်ကြောင်း သိရှိရပေသည် ။

သတိတရားမရှိခြင်းသည် လူ့ဘဝတိုးတက်မှုအတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ပြီး သတိရှိခြင်းသည် အောင်မြင်မှု၏ လမ်းစပင် ဖြစ်သည် ။ ဘုရားလောင်းမဟော်သဓာသည် သတိဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သားခိုးနှင့် မိခင်ကို ခွဲခြားပေးနိုင်ခဲ့သဖြင့် လူအများ ၏ ချီးကျူးခြင်းကို ခံခဲ့ရပေသည် ။ ကိဖလဇာတ်တော်တွင် လည်း ဘုရားလောင်း လှည်းမှူးကြီး၏ သတိရှိသော အဖြစ်ကြောင့် ကန္တာရကို ဖြတ်သန်း၍ ကုန်သွယ်ရာတွင် အဆိပ်ရှိ သစ်သီးတို့ ကို ရှောင်ရှားနိုင်ကာ လှည်းသားများ သည် လည်း အသက်ချမ်းသာခဲ့ပေသည် ။

တေလပတ္တဇာတ်တော်တွင် လည်း ဘုရားလောင်းမင်းသားသည် သဲကန္တာရကို ဖြတ်သန်းရာတွင် သတိ တစ်ချက်ကိုယ်၌ ကပ်၍ အာရုံငါးပါး

ကို သတိနှင့် ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သဖြင့် လူသားစားဘီလူးမတို့ ကို ရှောင်ရှားနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ။ ထို့အတူ ပုဏ္ဏကဘီလူးမိုက်သည် ဝိဂူရအမတ်ကြီးကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သတ်ရန် ကြိုးစား ခဲ့သည်။ ။ သို့သော် အမတ်ကြီးသည် မသေခဲ့ပေ။ အကြောင်းမှာ အမတ်ကြီးသည် ဘီလူး၏ တိုက်ကွက်ကို သတိ သမ္မဇဉ်နှင့် ရှောင်တိမ်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ။ သတိတရားရှိခြင်း၏ အကျိုးများကား ရေး၍ ပြော၍ ပင် ကုန်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

"စကားအချုပ်သည် ကတိ၊ တရားအချုပ်သည် သတိ"ဟု ကျည်းကန်ရှင်ကြီးက ဆိုခဲ့ပေသည်။ ။ တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း တရားခြောက်ပါးတွင် "အစဉ်သတိရှိခြင်း" ပါဝင်ပါသည်။ ။ ထို့အတူ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင်လည်း သမ္မာသတိဟူသော တရားပါရှိပေသည်။ ။ ဘဝကူးခါနီး နောက်ဆုံးအချိန်တွင် ပင် တရားသတိကို မမေ့ မလျော့ သူသည် ဘဝကူးကောင်းပေလိမ့်မည်။ တရားသတိမယှဉ်၊ မေ့လျော့တွေဝေနေသူသည် ဘဝကူးကောင်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သတိဟူသည် ကား လွန်သည် မရှိ၊ လိုသည် သာ ရှိပေသည်။ ။

သတိတရားနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တို့ ကို လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်လျှင် သတိမြဲသူတိုင်း အကျိုးတရားခံစားရ၍ သတိလက်လွတ်ဖြစ်သူတိုင်း ဆိုးကျိုးအပြစ်များ ကြုံဆုံခံစားကြရသည် ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ရှေးလူကြီးများက "သတိဆို ပိုသည် မရှိ"၊ "သတိအပင် ဉာဏ်အစင်"၊ "သတိလက်ယာ၊ ပညာလက်ဝဲ" စသည့် အဆိုအမိန့်များ ၊ စကားပုံများကို ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ ထို့ပြင် "ခရီးတွင် လို့ ရွာစဉ် မသိ"၊ "မြင်းစီးလို့ အထီးမှန်း အမမှန်း မသိ"၊ "လယ်ထွန်သွား နွားမေ့" ဟူသော စကားပုံများ ဖြင့်လည်း သတိ မမေ့စေရန် မိန့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ။ သတိကို ဆောင်လျှင် အောင်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ။

သတိသည် ဆားနှင့် ပမာတူလှသည်။ ။ ဟင်းချက်ရာတွင် ဆားသည် အဓိကကျသကဲ့သို့ လူ့ဘဝခရီး လမ်းကို ဖြတ်သန်းရာတွင် လည်း သတိသည် အခရာပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။ ။ ထို့ကြောင့် လူသားတိုင်းသည် လူ့ဘဝတွင် အခက်အခဲမရှိ ဖြတ်သန်းနိုင်ရန် သတိတစ်လုံး၊ ရေလဲသုံးရပေမည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ကျွန်ုပ်တို့ သည် မည်သည့် အရာကို လုပ်လုပ် သတိတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ ဉာဏ် ဖြင့် ဆင်ခြင်မှ သာ အောင်မြင်နိုင်ပေသည်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းသားလူငယ်များ သည် လည်း ပညာရင်နှို့သောက်စို့ နေသော ပထမအရွယ်တွင် သတိတရားကို ကိုယ်မှာ လည်း ဝတ်၊ လည်မှာ လည်း ဆွဲ၍ ရင်ထဲတွင် အမြဲထားဝရ ထိန်းသိမ်းထားသင့်ပေတော့သည်။ ။

*****

ကိုယ်ကျင့်တရား

- ကိုယ်ကျင့်တရားဟူသည်
- ကြီးငယ်မရွေး ကိုယ်ကျင့်တရား အထိန်းအကွပ်ရှိရန် လိုအပ်ပုံ
- ကိုယ်ကျင့်တရားဖြင့် ကောင်းကျိုးပြုနိုင်ပုံ သာဓကများ
- ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်၍ အကျိုးယုတ်ပုံ သာဓကများ
- ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်တစ်ခု

- အဆိုအမိန့်များ

- မိမိအမြင်

*****

ကိုယ်ကျင့်တရား

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ အဆင်တန်ဆာသည် ဘုရင်မင်းမြတ် ဖြစ်သည် ။ မိန်းမတို့ ၏ အဆင်တန်ဆာ သည် ခင်ပွန်းဖြစ်ပေသည် ။ ထို့အတူပင် လူသားတို့ ၏ အဆင်တန်ဆာသည် လည်း ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြစ်လေ သည် ။ ကိုယ်ကျင့်တရားပေါ်မူတည်၍ အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုးတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရပေသည် ။ သို့ဖြစ်၍ လူသားတိုင်းအတွက် ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ရေးမှာ အသက်သွေးသမျှ အရေးကြီးလှပါပေသည် ။

လောကတွင် လူကောင်းနှင့် လူဆိုး၊ မြင့်မြတ်သူနှင့် ယုတ်မာသူ၊ အလင်းဘဝနှင့် အမှောင်ဘဝတို့ ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ပိုင်းခြားပေးထားသော မျဉ်းမှာ ကိုယ်ကျင့်တရားတည်းဟူသော မျဉ်းဖြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည် ။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအပါအဝင် ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားအားလုံးက ကိုယ်ကျင့်တရား ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးကို ဦးစားပေးဟောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။ "ကိုယ်ကျင့်တရားဟူသော သီလရနံသည် စန္ဒကူး၊ နံသာရနံတို့ ကိုကျော်လွန်၍ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်အထိ မွေးပျံ့သော ရနံဖြစ်သည်" ဟု လည်း ဓမ္မပဒတွင် ပြဆို ထားခဲ့လေသည် ။

ကြီးငယ်မရွေး လူသားတို့ အတွက် ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းသည် ဟူသော ဂုဏ်သတင်းထက် ပို၍ ကြီးမားသော ဂုဏ်သတင်းမရှိပေ။ စင်စစ် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ရေးသည် မည်သည့် အခါမျှ မကုန်ဆုံးနိုင်သော အရင်းအနှီးဖြစ်ပါသည်။ ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရိုးသားသည် ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၌ စိတ်ချရသည် ဟု ကျော်ကြားခြင်းသည် တစ်ဘဝလုံးအတွက် မကုန်ဆုံးနိုင်သော အရင်းအနှီးကြီးကို ရရှိလိုက် ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။

လူတိုင်း၊ လူတိုင်းသည် ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ရေးကို အရေးတကြီး ဦးစားပေး လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်လှပါသည်။ ။ ကမ္ဘာကျော် ရူပဗေဒပညာရှင်ကြီး အိုင်းစတိုင်းက "အောင်မြင်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်အောင် မကြိုးစားပါနှင့် ၊ တန်ဖိုးရှိသူတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ"ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးပါသည်။ ။ ကိုယ်ကျင့် တရား ဖြောင့်မတ်သူသည် တန်ဖိုးရှိသူတစ်ယောက်အဖြစ် လူ့လောကတွင် ထင်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ။ အထူး သဖြင့် လူငယ်အရွယ်တွင် ကိုယ်ကျင့်တရား ချို့ယွင်းပျက်ပြားမှု ရှိခဲ့ပါက မိမိလူကြီးဖြစ်လာသည့် အခါ ငယ်စဉ် က ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြားဖူးသော အပုပ်နံ့သည် အရှိန်အဝါကောင်းလေ၊ အနံ့တထောင်းထောင်းထလေ ဖြစ် တတ်ပါသည်။ ။ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်မှုကို ဂရုမူစောင့်ရှောက်ပါက အနာဂတ်အိပ်မက်တို့ သည် ဖြူစင် မွေးပျံ့နေပါလိမ့်မည်။

မြန်မာ့သမိုင်းစဉ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်မြ၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို ၊ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်၊ ဦးသန့်စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ သည် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်မှုတွင် လူငယ်များ အတွက် လေးစားဖွယ်ရာ၊ အတုယူဖွယ်ရာပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။ ။ ဦးသန့်ဆိုလျှင် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်မှုကြောင့် မြန်မာအတွက် သာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက်ပင်

အကျိုးပြုနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ။

ထို့ပြင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် လည်း ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြစ်သည့် သမ္မတလင်ကွန်း၊ ဟိုချီမင်း၊ မဟတ္တမ ဂန္ဒီ၊ ကွန်းဖြူရှပ်စ် စသူတို့ သည် ငယ်စဉ်မှ စ၍ ခေါင်းဆောင်ဘဝ ရောက်သည် အထိ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြူစင်သန့်ရှင်းခဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှားကျော်ကြားရခြင်း အကြောင်းအရင်းများ ထဲတွင် ပဓာနကျသော အချက် အဖြစ် ပါဝင်နေပေသည်။ ။

ထို့နည်းတူစွာ ဘုရားဟော "သီလဝီဓံသ" ဇာတ်တော်တွင် လည်း ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးက မိမိ၏ သမီးကို ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းသော တပည့်နှင့် ထိမ်းမြားပေးလို၍ ပရိယာယ်ဖြင့် ရတနာတို့ ကို ခိုးယူစေခဲ့ သည် ။ သမီးကို လိုချင်သော တပည့်တို့ သည် အဖိုးတန်ပစ္စည်းများ အသီးသီးခိုးယူလာကြသော်လည်း တစ်ယောက်သော တပည့်မှာ မူ ကိုယ်ကျင့်တရားစောင့်ထိန်း၍ မည်သည့် ရတနာပစ္စည်းမျှ ယူမလာခဲ့ပေ။ ထို တပည့်နှင့် သမီးကို ဆရာကြီးက ထိမ်းမြားပေးခဲ့ပါသည်။ ။ ဤသာဓကအရ ကိုယ်ကျင့်တရား စောင့်ထိန်းခြင်း သည် ကောင်းကျိုးများ စွာ ဖြစ်ထွန်းစေကြောင်း သိနိုင်ပေသည်။ ။

ကိုယ်နှုတ်နှလုံးစောင့်စည်းထိန်းသိမ်းမှုမရှိဘဲ ကိုယ်ကျင့်တရား မကောင်းသူတို့ သည် အသိအလိမ္မာ ချို့တဲ့ ကြသူများ ဖြစ်၍ "ပြည်ရွာမနီး၊ ကြီးသည့် ကြက်လို၊ နေ့ညကိုပင်၊ ပဟိုရ်မသိ၊ တွန်မိတွန်ရာ၊ တွန်တတ်စွာ သို့၊ အခါအရာ၊ မလိမ္မာ"သူများ ဖြစ်ကာ အသက်ရှင်လျက် သေနေသောသူနှင့် ပင် တူနေပါတော့သည်။ ။ ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြားသူတို့ကို အားလုံးက ခွေးသေကောင်ပုဒ်ကို ကေသရာဇာခြင်သော်လည်း ကရှောင်သကဲ့ သို့ ဝိုင်းပယ်ကြသည်။ ။ လူပင်ဖြစ်သော်လည်း "ထဲမှာ မဝင်၊ ပြင်မှာ မရောက်၊ တောမှာ မျောက်သို့၊ ခြေထောက် လက်စုံ၊ ရှိပါတုံလျ

က်" ဝိုင်းပယ်ခံရသော ဘဝပေတည်း။

ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားသူတို့ ၏ အဖြစ်ကား ဟင်္သာများ အလယ်
၌ ရောက်နေသော ကျီးကဲ့သို့ မျက်နှာငယ်ကြရသည် ။ ဘုရားရှင်သက်
တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က အဇာတသတ်မင်းသားသည် လည်း ဒေဝဒတ် ဟူ
သော ဆရာမိုက်နှင့် ပေါင်းဖော်မိ၍ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ကာ အဖရင်း
ကို သတ်သည် အထိ မိုက်တွင်းနက် ခဲ့သဖြင့် အဝီစိငရဲသို့ ကျခဲ့သည် ။ မ
င်းပျိုမင်းလွင်တစ်ပါးဖြစ်သော တပင်ရွှေထီးသည် ဘုန်းလက်ရုံးနှင့် ပြ
ည့်စုံ၍ တိုက်ပွဲတိုင်းတွင် အောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ပေါ်တူဂီတို့ နှင့် ပေါင်း
သင်းမိခဲ့သဖြင့် ယစ်ထုပ်ကြီးဘဝသို့ ရောက်ကာ
ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြီး အဖိုးတန်ဘဝကြီးတစ်ခုလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည် ။
ဤသာဓကများ သည် လူသားတိုင်း အတွက် သံဝေဂ ရစရာပင် ဖြစ်ပေ
သည် ။

ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ လည်း တစ်ခုသော ညနေ
စောင်းတွင် ကျွန်ုပ်သည် အမေနှင့် အတူ တစ်လမ်းကျော်ရှိ စတိုးဆိုင်သို့
လိုက်သွားခဲ့သည် ။ ထိုအချိန်တွင် စတိုးဆိုင်အနီး၌ လူများ ရုတ်ရုတ်သဲ
သဲ ဖြစ်နေသည် ကို တွေ့ရသည် ။ ထိုလူအုပ်ကြီး၏ ရှေ့တွင် လူရွယ်တ
စ်ဦးကို ရိုက်နှက်ခံထားရသော ဒဏ်ရာများ ဖြင့် သွေးပင်လယ်ဝေနေသ
ည် ကို မြင်ရသဖြင့် မေးမြန်းကြည့်ရာ ဈေးဝယ်သူတစ်ဦး၏ စက်ဘီးကို
ယူပြေး သောကြောင့် လူအများ ဝိုင်းဖမ်းဆီး၍ ဒေါသထွက်ကာ ရိုက်နှ
က်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည် ။ ခဏကြာ သော် ရဲဝန်ထမ်းနှစ်ဦး
လက်ထိပ်ခတ်ကာ ခေါ်သွားလေသည် ။ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်သူက
နောက်ဘဝတွင် မဆိုထားနှင့် ၊ ယခုဘဝ၌ပင် ဒုက္ခငရဲခံရပေသည် ။

ကိုယ်ကျင့်တရားသည် လူ့ဘဝ၏ ရေသောက်မြစ်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါ

သည် ။ ရေသောက်မြစ်ပြတ်သော သစ်ပင်သည် ပြန်လည်မရှင်သန်နိုင် သကဲ့သို့ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားသော သူ၏ ဘဝသည် လည်း တိုးတက် ခွင့် မရှိနိုင်တော့ချေ။ ဤသဘောကို ထင်ရှားစေလို၍ အေဇွန်ဆိုသူက "ဥစ္စာဓနဆုံးရှုံးသွားလျှင် ဘာမှ မဖြစ်နိုင်၊ ကျန်းမာရေးဆုံးရှုံးလျှင် အနည်းငယ် ထိခိုက်နစ်နာနိုင်သည် ။ သို့သော် ကိုယ်ကျင့်တရား ချွတ်ခြုံ ကျခဲ့လျှင်ကား မိမိဘဝတစ်ခုလုံး ဆုံးရှုံးပြီသာ မှတ်ပါတော့"ဟု မိန့်ကြားခဲ့ပေသည် ။ ထို့ပြင် ဘိုင်းယဒ်တေလာကလည်း "ကျော်ကြားခြင်းသည် ရယူအပ်သော အရာ ဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့်စာရိတ္တမှာ မူကား ကိုယ်ကပေးရသော အရာ ဖြစ်၏ " ဟူ၍ လူငယ်များကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်၍ မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးလေသည် ။

ယနေ့ ပညာရင်နို့ သောက်စို့ နေကြသော ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းသားလူငယ်များ သည် မိမိတို့ အနာဂတ် ဘဝ တိုးတက်သာယာရေး၊ နိုင်ငံတော်အတွက် သားကောင်းရတနာဖြစ်ရေးအတွက် ပညာကို ကြိုးစားသင်ယူနေကြသည် ။ ထိုသို့ သင်ယူကြရာတွင် ကိုယ်တိုင်ရယူ ပန်ဆင်ထားနိုင်မှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းများကို လက်ကိုင်ထားတတ်ကြရန်မှာ လည်း အထူးလိုအပ်လှပေသည် ။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးအတွက် ပခုံးပြောင်း တာဝန်ယူကြရမည့် ကျွန်ုပ်တို့ လူငယ်များ သည် ကိုယ်ကျင့် တရား ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ယနေ့မှ စ၍ ရယူပျိုးထောင် လေ့ကျင့်သွားကြရမည် ဖြစ်ပေတော့သည် ။

*****

ပညာဟူသည် မြတ်ရွှေအိုး

- ပညာ၏ အဓိပ္ပာယ်
- ရွှေအိုးတမျှ တန်ဖိုးရှိပုံ
- အရွယ်အလိုက် ပညာအရေးပါပုံ
- ပညာတတ်ခြင်း၏ အကျိုး
- ပညာမတတ်ခြင်း အပြစ်
- အသိပညာ အတတ်ပညာ၏ တန်ဖိုးကို မြတ်နိုးရန် တိုက်တွန်းချက်

*****

ပညာဟူသည် မြတ်ရွှေအိုး

"ပညာသမာ အဘာနတ္ထိ၊ ပညာနှင့် တူသော အရာသည် မရှိ" ဟု မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ။ သုတရတနာကျမ်း၌ လည်း "မီးရောင်၊ လရောင်၊ နေအရောင်၊ ဉာဏ်ရောင် လွှမ်း၍ မိုး" ဟူ၍ စာ ပန်းချီခြယ်သထားခဲ့ပါသည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ လူ့ဘောင်လောကတွင် အမြတ်ဆုံးအရာ၊ အဖိုးတန်ဆုံးရတနာသည် ကား ပညာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။ လူ့ဘုံလောကကို အလှဆင်ရာတွင် ပညာဖြင့်သာ ဖန်တီးတည်ဆောက်ကြသဖြင့် ပညာ ထက် မြတ်သော အရာသည် အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။

"ပညာ" ဟူသည် ရွှေအိုးသမျှ အဖိုးတန်လှသည် ။ ဥစ္စာပစ္စည်းရတနာတို့ ကို လူခိုး၍ ရယူနိုင်သည် ။ ရန်သူမျိုးငါးပါး ဖျက်ဆီးနိုင်သည် ပညာရွှေအိုးကို လူခိုး၍ မရနိုင်။ ရန်သူမျိုးငါးပါးလည်း မဖျက်ဆီးနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် လည်း ဓမ္မနီတိ၌ "ပညာကို ဘယ်လူဆိုးတို့ ယူခိုးလို့ ပါပါ့ မယ်၊ အတတ်ကယ် အလိမ္မာနှင့် ဥစ္စာ ဘယ်တူ ကြလိမ့်၊ လောကလူဝယ်" ဟု မှတ်သားစဖွယ် လမ်းညွှန်ဖွဲ့ဆိုထားခဲ့လေသည် ။ မည်သည့် အရာမျှ မတည်မြဲ တတ်သည့် ဤသတ္တလောက လူ့ဘုံခန်းမအလယ်တွင် မယိုင်မလဲ၊ မတည်မြဲသော အရာဟူ၍ ပညာတစ်ခုသာ ရှိပေသည် ။ သို့ဖြစ်၍ ရှေးလူကြီးများက "ဥစ္စာဟူသည် မျက်လှည့်မျိုး၊ ပညာဟူသည် မြတ်ရွှေအိုး" ဟု ဆိုရိုး တွင် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည် ။

လူတစ်ယောက်၏ အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးပြစ်ကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သော အရာမှာ ပညာပင်ဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့် ရှင်မဟာသီလဝံသက ပါရာယနဝတ္ထုတွင် "ပညာဟူသည် အပြစ်အကျိုးကို ခွဲခြားခြင်း ဉာဏ်တည်း" ဟု ဆိုခဲ့သည် ။ လူသားတစ်ဦး၏ တိုးတက်မှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် ထိုလူ၏ ပညာရှိမှု၊ မရှိမှုအပေါ်တွင် မူတည်ပေသည် ။ ထို့ကြောင့် ပညာသည် လူ့အရည်အချင်းပြ ပေတံပင် ဖြစ်သည် ။

ပညာဟူသည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်သာမက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ တိုးတက်မှုအတွက် လည်း အရေးပါလှပေသည် ။ ပညာတတ်ပေါများ သော နိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြန်ဆန်၍ ပညာတတ် နည်းပါးသော နိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှောင့်နှေးပါသည် ။ သို့ဖြစ်၍ ပညာသည် လူ့လောကတစ်ခုလုံး အတွက် လွန်စွာအရေးပါသောအရာပင် ဖြစ်ပေသည် ။

လူ့ဘဝတွင် အရွယ်အလိုက် "ပထမအရွယ်တွင် ပညာရှာ၊ ဒုတိယအ

ရွယ်တွင် ဥစ္စာရှာ၊ တတိယအရွယ် တွင် တရားရှာ"ရသော ရှေးအစဉ်အလာ ရှိခဲ့ပါသည်။ ။ ပညာရွှေအိုးကို ပထမအရွယ်တွင် သာ လက်ဝယ်ပိုင်နိုင်စွာ မရယူနိုင်ပါက အရွယ်သုံးပါးစလုံး ဆိုးကျိုးဒုက္ခအဖုံဖုံခံစားရပုံကို စာဆိုရှင် မဟာရဋ္ဌသာရက ကိုးခန့်ပျို့တွင် "ချည်းနှီးဥစ္စာ၊ လိုခါမရ၊ ကြောင့် ကြစိုးရိမ်၊ ဖန်ကြိမ်များ စွာ၊ အိုသောအခါလည်း ၊ မဟာဒုက္ခ တွင်းဆုံးကျသည် ၊ နောင်တ နှလုံးမငြိမ်တည်း" ဟူ၍ စပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ ပထမအရွယ် ငယ်စဉ်တွင် ပညာကိုကြိုးစား ရှာဖွေ မှ သာ ဒုတိယအရွယ် ဥစ္စာရှာရာ၌ လွယ်ကူပြီး တတိယအရွယ်တွင် ကောင်းစွာ တရားအားထုတ်နိုင်မည် ဖြစ် သည်။ ။ ထို့ကြောင့် အရွယ်သုံးပါးစလုံးအတွက် ပညာသည် ပဓာနကျလှပေသည်။ ။

ပညာရှိသောသူသည် မည်သည့် နေရာဒေသတွင် မဆို "ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်" နိုင်သည်။ ။ မင်း ဧကရာဇ်သည် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ပေါ်တွင် သာ ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်ပါသည်။ ။ ပညာရှိသည် ကား အတိုင်းအဆမရှိ ဩဇာညောင်းပေသည်။ ။ "ပညာတန်ဆောင် မီးနှယ်ပြောင်"ဟူသော ဆိုစကားအတိုင်း ပညာရှိ၏။ ဉာဏ်ရောင် သည် ဆီမီးကဲ့သို့ ထိန်ထိန်ငြီးပေသည်။ ။ ပညာဗဟု သုတ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသူသည် တိရစ္ဆာန်အပေါင်းကို အောင်နိုင် သော ခြင်္သေ့မင်းအလား ဝင့်ကြွားနိုင်ပေမည်။ ။ ထို့ကြောင့် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက "ပထမအရွယ် ငယ်သော်က တည့်၊ သိပ္ပခေါင်အား တတ်မြောက်မြားမှု၊ တောသားရန်အောင် ခြင်္သေ့ယောင်သို့၊ မရှောင်မညှာ တင်းတင်းမာ၍ ၊ ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်လိမ့်"ဟု ဆုံးမထားလေသည်။ ။ မဃဒေဝလင်္ကာတွင် လည်း မာန်လည်ဆရာတော်က "ပညာပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှသော်၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ ဆောက်သဖွယ်လျှင်၊ ကျဉ်းကျယ်ထွင်းဖောက်၊ ဖြတ်တောက်လိုရာ ပြီးနိုင်စွာ၏ "ဟူ၍ ပညာပြည့်ဝသူ၏ အရည်အချင်းကို စာတင်ခဲ့လေသည်။ ။

ပညာရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းအပေါ်တွင် မူတည်၍ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုး အ
ဖြာဖြာရရှိသော သာဓကအပေါင်း များစွာ ရှိပါသည်။ ပညာရှိနှင့် ပညာ
မဲ့ အဘယ်မျှ ကွာခြားသည်ကို မဟော်သဓာဇာတ်တော်တွင်
အထင်အရှား တွေ့နိုင်သည်။ သေနကအမတ်သည် ရေကန်တော်
ပတ္တမြားရောင်တောက်သည်ကို တွေ့သော် ပညာမရှိသဖြင့် ရေကန်ကို
တူးခိုင်းသောကြောင့် တိုင်းသူပြည်သားများမှာ ပင်ပန်းကြရ၏။ ရေကန်
တော်လည်း ပျက်စီးရ၏။ မဟော်သဓာမှာ မူကား ရေကန်အလယ်ရှိ သ
စ်ပင်ထက်၌ ရှိသည့် ကျီးသိုက်ထဲတွင် ပတ္တမြားရှိကြောင်း ပညာစွမ်း ဖြ
င့် တပ်အပ်သိပြီး မပင်ပန်းဘဲ ပတ္တမြားကို ကောင်းစွာ ထုတ်ယူနိုင်ခဲ့သ
ည်။ ဤသာဓကအရာ ပညာရှိနှင့် ပညာ မဲ့သည် မြင်းမိုရ်တောင်နှင့်
တောင်ပို့ငယ်ပမာ ကွာခြားလှပါသည်။

ထို့ပြင် ငါးရာ့ငါးဆယ်နိပါတ်တော်ထဲတွင် ဒေဝဒတ် လှည်းမှူးမိုက်
သည် ပညာမဲ့သောကြောင့် လှည်း သားငါးရာနှင့် အတူ သဲကန္တာရကို ဖြ
တ်သန်း၍ ကုန်သွယ်သွားရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကို မရှောင်ရှားနိုင်ခဲ့ဘဲ
အသက်စည်းစိမ်ဥစ္စာများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရပေသည်။ ဘုရားလောင်း ပ
ညာရှိ လှည်းမှူးနှင့် အတူ လိုက်ပါခဲ့သော လှည်းသားငါးရာတို့ ကား
ဘေးအန္တရာယ်ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရုံမက ကြီးပွားတိုးတက်ခဲ့လေသည်။
ဤသည် မှာ "ပညာရှိအတွေး၊ ပြေးကြည့်တာထက်မှန်"ဟူသော ဆိုရိုး
အတိုင်း ပညာရှိ၏ တွေးခေါ်ကြံဆမှု မှန်ကန်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်လေသ
ည်။

လောကတွင် စည်းစိမ်ဥစ္စာမည်မျှပင် ချမ်းသာနေစေကာမူ ပညာမရှိ
လျှင် အချည်းနှီးသာတည်း။ ပညာရှိ ပါမှ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ ကို ကာကွယ်
ထိန်းသိမ်းနိုင်ပေမည်။ ဥစ္စာပစ္စည်း ကုဋေရှစ်ဆယ်ကြွယ်ဝသော သူဌေး
သား သည် ပညာမရှိသောကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ခွက်လက်ဆွဲကာ

တောင်းစားရသော ဘဝသို့ရောက်ပြီး မရှုမလှ သေဆုံးခဲ့ရသော ပုံပြင်အကြောင်းကိုလည်း လူတိုင်းကြားဖူးမည် ဖြစ်သည်။ ။

ထို့ပြင် ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါမည်မျှပင် လှပနေစေကာမူ ပညာမရှိလျှင် "အဆင်းလှဆန်း လှူပေါက်ပန်း" ဖြစ် နေပေလိမ့်မည်။ ပညာမရှိသူသည် လူအများ ၏ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်းခံရ၍ လူ့ဘုံအလယ်တွင် ညှိုးငယ်စွာ နေရပေမည်။ ထို့ပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုရာတွင် ပညာဖြင့် ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းမရှိသဖြင့် မကောင်းမှုများ သာ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ ရခိုင်သူမြတ်က လောကသာရပျို့၌ "ပညာမျက်စိ မြင်မရှိ၍၊ မသိတရား အယူမှား လျက်၊ စီးပွားမမျှော်၊ ကျိုးမပေါ်သား" စသည် ဖြင့် ပညာမရှိခြင်း၏ ဆိုးကျိုးကို ဖွဲ့ဆိုထားခဲ့ပါသည်။ ။

ပညာရှိသူသည် လူပုံအလယ်တွင် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြောဆိုနိုင်သည်။ ။ ပညာရှိလျှင် အသိဉာဏ်လည်း ထက်မြက် သည်။ ။ အများ ၏ ကြည်ညိုလေးစားနေရာပေးခြင်းကိုလည်း ခံရပေမည်။ ဆင်းရဲသားလယ်သမားမျှသာ ဖြစ်သော မောင်ညိုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရင်း လယ်ယာနားချိန်၌ စာပေများ စွာကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများ စွာရရှိကာ နောင်ဟူသော ဘွဲ့ထူးကို ရခဲ့လေသည်။ ။ ဤအခြင်းအရာကို ကြည့်ခြင်း ဖြင့် ပညာရှိပါက မည်မျှပင် ဆင်းရဲသည် ဖြစ်စေ လူအများက လေးစားကြည်ညိုမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ ပါ သည်။ ။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းဖြစ်စဉ်များ တွင် လည်း အမေရိကန်သမ္မတ အေဗရာဟမ်လင်ကွန်းသည် စာပေဖတ်ရှုကာ ပညာပြည့်ဝခဲ့ခြင်းကြောင့် သစ်လုံးအိမ်လေးအတွင်းမှ သည် သမ္မတအိမ်ဖြူတော်ပေါ်သို့ တက်ရောက်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ ထို့အတူ ဘွတ်ကာကီဝါရှင်တန်သည် လည်း စာပေများ စွာ ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ခြင်းကြောင့် ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်ကာ အမေ

ရိကန်နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးလူမည်းသမ္မတ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ။ ထို့ပြင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မြို့တော်ကိုပင် ဝါရှင်တန်ဒီစီဟု ပြောင်းလဲခေါ်တွင် ခဲ့ပေသည်။ ။ ဤအဖြစ်အပျက်နှစ်ခုကိုကြည့်လျှင် ပညာရှိပါက အနိမ့်စားဘဝမှ အမြင့်စားဘဝသို့ ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း သိရပေသည်။ ။

ကျွန်းတကာကျွန်းတို့ တွင် ဇမ္ဗူကျွန်းသည် အသာယာဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ။ တောင်တကာ တောင်တို့ တွင် မြင့်မိုရ်တောင်သည် အထင်ရှားဆုံး၊ အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ။ ထို့အတူ ရတနာတကာ ရတနာ တို့ တွင် ပညာရတနာသည် တန်ဖိုးအရှိဆုံး၊ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် လူသားတိုင်းသည် ပညာ၏ တန်ဖိုးကို မြတ်နိုး၍ ပညာရှိဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရပေမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပညာရေးကို အစွမ်းကုန်အားပေးပြီး ပညာ အဆင့်မြှင့်တင် စီမံကိန်းများ ချလျက် လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ ။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအသစ်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်အသစ်များ ပြောင်းလဲ၍ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ။

ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားမောင်မယ်များ သည် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါမှ စ၍ ပညာတည်းဟူသော မြတ်ရွှေအိုး ကို လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် ရရှိနိုင်အောင် အချိန်ရှိခိုက်၌ လုံ့လစိုက်ထုတ်ကြိုးစား ရပေမည်။ သို့မှသာ ပညာရေးဖြင့် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော ယနေ့ခေတ်အခါတွင် နိုင်ငံတော်အတွက် ကျရာအခန်းကဏ္ဍမှ အလှဆင်မြန်း နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေတော့သည်။ ။

မိတ်ဆွေစစ်

- မိတ်ဆွေစစ်ဟူသည်
- မိတ်ဆွေများ စွာ ရှိကြသော်လည်း မိတ်ဆွေစစ်ရှားပုံ
- မိတ်ဆွေစစ်ရရန် ခဲယဉ်းပုံ
- မိတ်ဆွေစစ်ရှိရန် အရေးကြီးပုံ၊ လိုအပ်ပုံ
- မိတ်ဆွေတုကြောင့် အကျိုးမဲ့ပုံ

*****

မိတ်ဆွေစစ်

ရေဘူးနှင့် ဖိနပ်မပါလျှင် နွေအခါမှ သိပါသည်။ ဒါနနှင့် သီလ မပါလျှင် သေခါမှ သိပေမည်။ ထို့အတူ ပင် မိတ်ဆွေကောင်း မိတ်ဆွေစစ် မပါလျှင် အခက်အခဲကြုံမှ သာ သိပေလိမ့်မည်။ လူ့ဘဝဟူသည် ပန်းခင်းထားသော ကတ္တီပါလမ်းမဟုတ်ပေ။ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော ခရောင်းလမ်းသာ ဖြစ်သဖြင့် ပြဿနာအခက်အခဲ မျိုးစုံနှင့် တွေ့ကြုံရတတ်ပါသည်။ ။ ထိုသို့သော အခက်အခဲများ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခါ မိတ်ဆွေစစ်၏ အကူ အညီသည် အထူးလိုအပ်လှပါသည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ လူ့ဘဝတွင် အောင်ပွဲရရန် မိတ်ဆွေစစ်၊ မိတ်ဆွေမွန် ရှာကြရ စမြဲပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။ မိတ်

ဆွေစစ်ဟူသည် မိမိအခက်အခဲကြုံသည့် အခါ အကူအညီပေးသူ၊ အေးအတူ ပူအမျှ အကောင်းအဆိုး မျှဝေခံစားသူ၊ ကောင်းရာကို ညွှန်ပြ၍ မကောင်းမှုမဖြစ်ရန် တားဆီးပေးသူ၊ ဘေးအန္တရာယ် ရှိလျှင် ကာကွယ်ပေးသူကို ဆိုလိုပါသည် ။ "ရောဂါစွဲလတ်၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး၊ စီးပွားပျက်မှု၊ ရန်သူတွေ့ကြိမ်၊ မင်းအိမ်တံခါး၊ ပြောင်းသွားဘဝ၊ သင်္ချိုင်းကျဟု ၊ ဤခြောက်ခု၊ ပြုရာဝတ်သည် ၊ မချွတ်ကုန်ကြောင်း၊ ပြုလတ် ရှောင်းက၊ မိတ်ကောင်းမိတ်မြတ်၊ အမြဲမှတ်" ဟူသည် မှာ မိတ်ဆွေစစ်တို့ ၏ စံများပင် ဖြစ်ပါသည် ။

ကျွန်ုပ်တို့ သည် လူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် မိတ်ဆွေပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့ပေသည် ။ သို့ရာတွင် မိတ်ဆွေစစ်၊ မိတ်ဆွေမှန် ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသနည်းဟု ပြန်လည်ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင် အလွန်ပင် နည်းပါးပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကာလီဒါသအမတ်ကြီးက "အသက်တစ်ရာ နေရသည့် တိုင် မိတ်ကောင်းဘယ်နှစ်ယောက် တွေ့ခဲ့ရသနည်း" ဆိုသည် ကို လက်ချိုးရေကြည့်ပါက လက်တစ်ဖက်ပင် ပြည့်မည်မဟုတ်ပေးဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည် ။

"ရွှေအကြောင်း ဖယောင်းသိ၊ လူအကြောင်း ပေါင်းမှ သိ" ဟူသော ဆိုရိုးရှိပါသည် ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် စိန်ကဲ၊ ကျောက်ကဲထက် လူကဲခတ်ရသည် မှာ ပို၍ ခက်ခဲသောကြောင့် ပင် ဖြစ်ပေသည် ။ "တံငါနားနီး တံငါ၊ မုဆိုးနားနီး မုဆိုး" ဟူသော စကားအရ လူတို့ သည် ပတ်ဝန်းကျင်အလျောက် ပြောင်းလဲတတ်သည် ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် မိတ်ဆွေတူများကို ပယ်ရှား၍ မိတ်ဆွေကောင်းကို ရှာဖွေပေါင်းသင်းတတ်ရန် အလွန် အရေးကြီးပါသည် ။

မိတ်ဆွေစစ်ကို ရှာဖွေပေါင်းသင်းတတ်ရေးသည် လွန်စွာ အရေးကြီး

ကြောင်း၊ မြန်မာ့သမိုင်း၊ ကမ္ဘာ့ သမိုင်းများ ၊ ရာဇဝင်များ ၊ ကျမ်းဂန်များ ၊ ဘုရားဟောတရားများ အရ သိနိုင်သကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်း အရာများမှ လည်း သိနိုင်ပေသည် ။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သော မဟာဥက္ကဋ္ဌသဇာတ်တော်တွင် ခြင်္သေ့၊ ဝန်လိုငှက်၊ လိပ်၊ စွန်တို့ သည် မိတ်ဆွေစစ်၊ မိတ်ဆွေကောင်းများ ဖြစ်ကြ၍ စွန်သားငယ်တို့ ၏ အသက်ကို မုဆိုးရန်မှ ကယ်တင်ခဲ့ပေသည် ။ ထို့ပြင် ကုရုန်မိဂဇာတ်တွင် လည်း သမင်၊ လိပ်နှင့် ခေါက်ရှာငှက်တို့ သည် မုဆိုး၏ ရန်မှ လွတ်အောင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မိတ်ဆွေစစ်ပီသစွာ ကယ်တင်ခဲ့ကြလေသည် ။ ဤသည် မှာ " ကျားကြောင့် တောလုံ၊ တောကြောင့် ကျားလုံ " ဟူသော စကားကဲ့သို့ မိတ်ဆွေစစ်တို့ ၏ ကူညီမှု၊ မိမိကလည်း မိတ်ဆွေကောင်းပီသစွာ ပြန်လည်ဖေးမမှုကြောင့် အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။

ထို့ပြင် ဘုရင့်နောင် မင်းတရားကြီးသည် ဗညားဒလကဲ့သို့သော မိတ်ဆွေစစ်နှင့် ပေါင်းမိ၍ ဒုတိယ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့သည် ။ စာတိုငညိုသည် စာပေတည်းဟူသော မိတ်ဆွေကောင်းနှင့် ပေါင်းမိ၍ ပညာရှိအမတ် ဖြစ်ခဲ့ရသည် ။ ထို့ကြောင့် ကွန်ဖြူးရှပ်စ်က " လူကောင်းသူကောင်းနှင့် သိကျွမ်း သည် မှာ မွေးရနံ့ကြွယ်သည့် သစ်ခွနှင့် ပြီးသော အခန်းတွင်းဝင်ရသကဲ့သို့ နှစ်လိုဖွယ်ရာရှိသည် "ဟု ပြောကြားခဲ့ ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။

မိတ်ဆွေစစ်နှင့် ပေါင်းဖော်မိ၍ အကျိုးတရားတွေ့ကြုံခံစားရသော သာဓကများ စွာ ရှိသကဲ့သို့ မိတ်ဆွေ ဆိုးနှင့် ပေါင်းဖက်မိ၍ အကျိုးတရားတွေ့ကြုံခံစားရသော သာဓကများ စွာရှိသကဲ့သို့ မိတ်ဆွေဆိုးနှင့် ပေါင်းဖက် မိ၍ ပျက်စီးခဲ့သော သာဓကများ စွာလည်း ရှိပါသည် ။ သံဝရဇာတ်တွင် မိတ်ဆွေစစ် ဆရာအမတ်ကြီးနှင့် ပေါင်းဖော်မိ၍ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ သားတစ်ရာအနက် အငယ်ဆုံးသံဝရမင်းသားသည်

ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ရရှိခဲ့ပါ သည် ။ ကန္တာရခရီးတွင် မိတ်ဆွေစစ်ဖြစ်သော ပညာရှိဘုရားလောင်းလှည်းကုန်သည် နှင့် ပေါင်းဖက်မိသော လှည်းသားငါးရာမှာ အသက်ချမ်းသာရာရ၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာများ ပါ ရရှိခဲ့သော်လည်း မိတ်ဆွေဆိုးပညာမဲ့ လှည်း ကုန်သည် နှင့် ပေါင်းဖက်မိသော လှည်းသားငါးရာတို့ မှာ ဘီလူးစာဖြစ်ခဲ့ပါသည် ။

ထို့ပြင် မနောဇဇာတ်တွင် လည်း မနောဇခြင်္သေ့သည် မိဘကိုလုပ်ကျွေးသော သားလိမ္မာဖြစ်ပါလျက် မြေခွေးယုတ်နှင့် ပေါင်းသင်းမိသောကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရပေသည် ။ အဇာတသတ်မင်းသားသည် လည်း မိတ်ဆွေ ဆိုး ဒေဝဒတ်နှင့် ပေါင်းသင်းမိသောကြောင့် အဖရင်းကိုပင် ပြန်သတ်သည် အထိ မိုက်တွင်းနက်ကာ သေလွန် သော် လောဟကုမ္ဘီဇရဲသို့ ကျရောက်ခဲ့ရပါသည် ။ စိန္တမာနမိန်းမယုတ်သည် မိတ်ဆွေဆိုး တိတ္ထိတို့ နှင့် ပေါင်းသင်း မိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို စော်ကားမိကာ အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်ခဲ့ပေသည် ။ ဤသာဓကများ အရ မိတ်ဆွေဆိုးကို ဖယ်ရှားပြီး မိတ်ဆွေစစ်ကိုသာ ရှာဖွေပေါင်းသင်းတတ်ရန် အရေးကြီးကြောင်း သိရပေသည် ။

မြန်မာ့သမိုင်းတွင် လည်း တပင်ရွှေထီးသည် မိတ်တူဖြစ်သော ပေါ်တူဂီနယ်ချဲ့တို့ နှင့် ပေါင်းသင်းမိ၍ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ဖြင့် လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည် ။ စောလူးမင်းသည် လည်း မိတ်ဆွေကောင်း ကျန်စစ်သားရှိလျက် နှင့် မိတ်ဆွေယုတ် ငရမန်ကန်းကို ယုံမိ၍ ဘဝနိဂုံးမလှ ဖြစ်ခဲ့ရသည် ။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် လည်း ဂျူးလီယက် ဆီဇာသည် မိတ်တူ ဘရူးတတ်စ်ကို ယုံစားမိ၍ အဆုံး၌ ဘရူးတတ်စ်၏ လုပ်ကြံခြင်းကို ခံရလေသည် ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် တံလျှပ်ကို ရေထင်၍ ရွှေသမင်အလိုက်မှားသကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန် သတိပြုရပေမည်။

မိတ်ဆွေကောင်းသည် ပန်းထုပ်ဖက်နှင့် တူပါသည်။ ပန်းထုပ်ဖက်သည် ပန်းမရှိသော်လည်း ပန်းရနံ့ စွဲမြဲနေဆဲ ဖြစ်သည်။ မိတ်ဆွေကောင်းသည် မိမိအနားတွင် မရှိသော်လည်း သူ၏ ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်း သည် မိမိပေါ်တွင် လွှမ်းမိုးနေဆဲဖြစ်သည်။ မိတ်ဆွေဆိုသည် ငါးထုပ်ဖက်နှင့် တူပေသည်။ ငါးထုပ်ဖက်သည် ငါး မရှိသော်လည်း ငါးညှီနံ့များမှာ စွဲနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ မိတ်ဆွေဆိုသည် မိမိအနီးတွင် မရှိသော်လည်း သူ၏ မကောင်းသော ဂုဏ်သတင်းများမှာ မိမိအပေါ်၌ သက်ရောက်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ပန်းထုပ်ဖက်နှင့် တူသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လိုအပ်ကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်သင့်ပေသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ကျွန်ုပ်တို့ သည် မိတ်ဆွေကောင်း၊ မိတ်ဆွေစစ်ကို အလိုရှိလျှင် မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း သူတစ်ပါးအတွက် အခက်အခဲကြုံလာလျှင် ကူညီပေးနိုင်မည့် မိတ်ဆွေစစ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရပေမည်။ သို့မှသာ တခြားသောမိတ်ဆွေကောင်းများက မိမိနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပေမည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ သည် "ပေး ကမ်း ချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့် ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊ နှုတ်မြွက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊ ဤငါးတွေ၊ ကျင့်လေ ဆွေသဟာ" ဟူသော မိတ်ဆွေကောင်းကျင့်ဝတ်ငါးပါးနှင့် အညီ နေထိုင်ရင်း ပညောင်ပင်အရိပ်နှင့် တူသော မိတ်ဆွေကောင်း၊ မိတ်ဆွေစစ်များကိုသာ ရှာဖွေပေါင်းသင်း၍ လူ့ဘဝတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည် သာ ဖြစ်ပေတော့သည်။

စည်းလုံးခြင်းသည် အင်အား

- စည်းလုံးခြင်းဟူသည် ၊
- စည်းလုံးခြင်းမရှိသဖြင့် ပျက်စီးခဲ့ရပုံများ
- စည်းလုံးခြင်းဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့ရပုံများ
- ပုံပြင်များ ၊ စကားပုံများ ၊ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်များ
- တိုင်းပြည်တွင် စည်းလုံးခြင်းရှိရန် လိုအပ်ပုံ

*****

စည်းလုံးခြင်းသည် အင်အား

ရေပေါက်ရေစက်တို့ အကြိမ်ကြိမ် သက်ဆင်းလာသောအခါ နက်ရှိုင်းကျယ်ဝန်းသော ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။ သဲစုသဲပွင့်တို့ အဖန်ဖန် စုစည်းမိကြသောအခါ အပြောကျယ်သော သဲသောင်ပြင်ကြီး များ ပေါ်ထွန်းလာကြပါသည်။ ထို့အတူ လူသားအချင်းချင်း စုစည်းနေထိုင်ခြင်းဖြင့် ရပ်ကွက်၊ မြို့၊ ရွာမှ သည် တောင့်တင်းခိုင်မာသော တိုင်းပြည်၊ နိုင်ငံများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ကြပေသည်။ ဤသည် တို့မှာ "စည်းလုံးခြင်း၏ ပြယုဂ်"များ ပင် ဖြစ်သည်။ ခိုင်မာပြည့်ဖြိုးခြင်းတူသမျှ၏ အခြေခံအားသည် "စည်းလုံးခြင်း"ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ စည်းလုံးခြင်းသည် အမှန်ပင် အင်အားတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ။

စည်းလုံးခြင်းဖြင့် မိမိတို့ လိုရာပန်းတိုင်သို့ မလွဲမသွေ ရောက်ရှိနိုင်ပေမည်။

နှမ်းတစ်စေ့တည်းဖြင့် ဆီမဖြစ်နိုင်။ ချည်တစ်မျှင်တည်းဖြင့် အဝတ်တစ်ထည်မဖြစ်။ သစ်ပင်တစ်ပင် တည်းဖြင့် တောအုပ်ကြီးမဖြစ်နိုင်သော်လည်း နှမ်းစေ့ပေါင်းများစွာကို ကြိတ်ယူခြင်းကြောင့် ဆီဖြစ်လာသည် မှာ ယုံမှားစရာ မရှိပေ။ ချည်မျှင်ချည်စများစွာကို စုပေါင်းရက်ခြင်းဖြင့် အဝတ်အထည်များ ဖြစ်လာသည် မှာ သံသယဖြစ်စရာ မရှိပေ။ ထို့အတူ သစ်တစ်ပင်ချင်း စုရင်းစုရင်း တောအုပ်ကြီး ဖြစ်လာသောအခါ သတ္တဝါတို့ အကျိုးများစရာ ဖြစ်လာသည် မှာ မလွဲဧကန် ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းသည် အရာရာတွင် ပဓာနကျသောအရာအဖြစ် လက်ခံယုံကြည်လာရပါသည်။

ညီညွတ်ခြင်း၊ စည်းလုံးခြင်း မရှိခဲ့၍ ရသော ဆိုးကျိုးများကား များစွာရှိပါသည်။ ဘုရားဟော (၅၄၇) ဇာတ်လာ "ကဝိဇာတ်"တွင် ဆိုးသွမ်းသော မျောက်များ ၏ လုပ်ရပ်ကြောင့် မျောက်မင်းက နေရာပြောင်းရွှေ့ရန် နှိုးဆော်သည်။ သို့သော်လည်း မျောက်မင်းနှင့် မျောက်ငါးရာသာ နေရာရွှေ့ပြောင်းခဲ့သည်။ ကျန်ခဲ့သော မျောက်ဆိုး ငါးရာမှာ မူ မကြာမီ လေးသမားတို့ ၏ လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ထိုအချက်သည် စည်းလုံးမှု မရှိလျှင် ပျက်စီးတတ်သည့် သဘောကို မီးမောင်းထိုးပြလျက် ရှိသည်။

သွေးစည်းသော နိုင်ငံ၊ ညီညွတ်သော နိုင်ငံသည် အမြဲထာဝရ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည်ဖြစ်ပြီး သွေးမမည်း သော၊ မညီညွတ်သော နိုင်ငံမှာ ရေနစ်ဆားကဲ့သို့ ပျက်ပြားရမည်သာ ဖြစ်သည်။ မြန်မာသမိုင်းတွင် ပုဂံခေတ်က နရသီဟပတေ့မင်းခေါ် မင်းခွေးချေးသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့

၏ စည်းလုံးမှုကို မတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သော ကြောင့် အနော်ရထာ တည်ထောင်ခဲ့သော ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးသည် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ကွဲပြားခဲ့ ရသည်။ ။ ထိုနည်းတူပင် ဘုရင့်နောင် တည်ထောင်ခဲ့သော ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးသည် နန္ဒဘုရင် လက်ထက်တွင် စည်းလုံးမှုပြု ကွဲခဲ့သောကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရပေသည်။ ။

"မြန်မာတွေ စည်းကမ်းဖောက်လို့ ထီးနန်းပျောက်ဖြစ်ပြီ" ဟူသော လေးချိုးနှင့် အညီ သီပေါမင်း လက်ထက်တွင် တိုင်းရင်းသားတို့ စိတ်ဝမ်းကွဲကာ စည်းလုံးမှုပြုကွဲ၍ ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်း ကိုယ့်ကြွင်းနှင့် နေ ရသော လွတ်လပ်သည့် ဘဝ ဆုံးရှုံးပြီး ဆည်ဝက ဗျိုင်းစောင့်သော နယ်ချဲ့တို့ ၏ အဆီကိုစား၊ အသားကို မျိုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ။ ထို့ပြင် ပင်လယ်ကွေ့ ဒေသရှိ အီရတ်နိုင်ငံသားများ သည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို မတည်ဆောက်နိုင် သေးသောကြောင့် ထိုနိုင်ငံပျက်စီးမည့် အခြေအနေသည် တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပို၍ နီးစပ်လာနေပါသည်။ ။ ထို့အတူပင် ယခင်က ကမ္ဘာတွင် နယ်မြေအလွန်ကျယ်ပြန့်သော ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီး သည် ပြည်နယ်များ ခွဲထွက်ရန် ကြံစည်သောအခါ အစည်းပြေ၍ ပြိုကွဲခဲ့ ရသည် မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။

ပေါင်းစည်းညီညွတ်ခြင်းသည် အရာရာတွင် အရေးပါလျက် ရှိပါသည်။ ။ ပေါင်းစည်းခြင်း၏ စွမ်းအား ဖြင့် ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် အံ့ဩဖွယ်ရာ များ ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည် မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ လွန်စွာကြီးမား လေးလံသော မြေအုတ်၊ ကျောက်အုတ်တို့ ကို လူအများ ၏ စုပေါင်း အင်အားဖြင့် တည်ဆောက်ခြင်းကြောင့် အီဂျစ်ပြည်မှ ပီရမစ်ကြီးများ ၊ တရုတ်ပြည်မှ မဟာတံတိုင်းကြီးစသည် တို့ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရပေသည်။ ။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံမြို့မှ ဘုရားစေတီ ဂူပုထိုးများ သည် လည်း မတည်ဆောက်ခင်က မဖြစ်နိုင်ဟု ထင်ခဲ့ရသော်လည်း ပုဂံသားတို့ ၏ စ

ည်းလုံးညီညွတ်စွာ တည်ဆောက်ခဲ့မှုကြောင့် သမိုင်းဝင် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ အဖြစ် တည်ရှိနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ။ ဂျူးလိယက်ဆီဇာဦးဆောင်တည်ဆောက်ခဲ့သော ရောမမြို့ကြီး စည်ပင်တိုးတက် ရခြင်းအကြောင်းမှာ လည်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကြောင့် သာ ဖြစ်ပေသည်။ ။

မြန်မာ့အတိတ်သမိုင်းစဉ်တွင် လည်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုစွမ်းအားဖြင့် အောင်မြင်မှုမှတ်တိုင်များ စွာ စိုက်ထူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ။ ပုဂံခေတ်က "အနော်ရထာမင်း"နှင့် "ကျန်စစ်သားမင်း" တို့ သည် မွန်ဗမာ စည်းလုံး ညီညွတ်ရေး ရရှိအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို အောင်မြင်စွာထူထောင်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ။ ထို့အတူ "ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး"က ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကိုလည်းကောင်း၊ "အလောင်းမင်းတရား ကြီး" က တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကိုလည်းကောင်း ဦးဆောင်တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည် မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး များ ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို အခြေခံခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။

ထို့အတူ နယ်ချဲ့နှင့် ဖက်ဆစ်တို့ ကို တွန်းလှန်ရာတွင် တစ်ဦးကောင်း၊ တစ်ယောက်ကောင်းကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ မြန်မာပြည်သူအပေါင်းလက်တွဲ၍ တညီတညွတ်တည်း တွန်းလှန်ခဲ့သောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရခဲ့သည် မှာ မေ့မရသော သမိုင်းမှတ်တိုင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။

ကျွန်တော် ကြားဖူးသော ပုံပြင်တစ်ပုဒ်တွင် လည်း အဘိုးကြီးတစ်ဦးသည် သူ၏ သားသုံးယောက်မှာ စည်းလုံးညီညွတ်မှု မရှိသဖြင့် ထင်းစည်းတစ်စည်းကို ယူ၍ ချိုးခိုင်းပါသည်။ ။ မရသောအခါ တစ်ချောင်းချင်း ချိုးခိုင်းလေသည်။ ။ ထိုအခါ သားသုံးယောက်ကို ဆုံးမသောအခါမှ သားသုံးယောက်သည် ပြန်လည်သင့်မြတ်ကာ စည်းလုံးညီညွတ်သွားကြလေ

သည် ။ ဤသည် ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် စည်းလုံးခြင်း၏ အရေးပါပုံကို သိနိုင်လေ သည် ။

မြန်မာ့ဆိုရိုးစကားများ တွင် "တစ်ယောက်အားဖြင့် ယူသော်မရ၊ တစ်သောင်းအားဖြင့် ယူသော်ရ၏ " ဟူသော စကားပုံ၊ ဆိုထုံးသည် စုပေါင်းအင်အား၏ တန်ဖိုး၊ ညီညွတ်ခြင်း၏ တန်ဖိုးကို ဖော်ပြလျက်ရှိသော စကားပင် ဖြစ်သည် ။ ကျည်းကန်ရှင်ကြီးကလည်း "အလေ့အကျင့်ရှိမှ ကျွမ်းကျင်သည် ၊ အတိုင်အပင်ရှိမှ အမှုပြီး သည် ၊ အစည်းအရုံးရှိမှ တည်တံ့သည် " ဟု ဆိုခဲ့ဖူးပါသည် ။ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို လူပင် မဆိုထားနှင့် တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သော ကျီးတို့ ကပင် ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်ထားသည် ။ ကျီးကန်းတို့ သည် အစုလိုက်အရုံးလိုက် နေတတ်ပြီး သူတို့ ထဲမှ တစ်ကောင်ကောင်ကိုထိလျှင် အားလုံးက ပိုင်းဆိတ်ကြပေသည် ။ အစုအပေါင်း၏ အရေးပါပုံကို တိရစ္ဆာန်ပင် နားလည်လျှင် အသိဉာဏ်ရှိသော လူတို့ က သာ၍ ပင် သဘောပေါက်သင့်ပေသည် ။

သစ်ပင်တစ်ပင်ချင်းသည် ပြင်းထန်လှသော လေဒဏ်၊ မိုးဒဏ်တို့ ကို မခံနိုင်သော်လည်း စုစည်း နွယ် ယှက်နေသော သစ်ပင်များကို မည်သည့် လေမုန်တိုင်းကမှ လဲပြိုအောင် တိုက်ခတ်နိုင်မည်မဟုတ်။ ထို့ပြင် "နွား ကွဲ ကျားကိုက်" ဆိုသကဲ့သို့ တစ်ကောင်တည်းကွဲနေသော နွားကို ကျားက အလွယ်တကူ ခုန်အုပ်သတ်ဖြတ် စား သောက်နိုင်သော်လည်း တစ်စုတည်းနေသော နွားအုပ်ကြီးကိုမူ မည်မျှအင်အားရှိသော ကျားကမှ ဝင်ရောက် ဆွဲယူနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမတို့ သည် "စည်းလုံးခြင်း" သည် "အင်အား" ဖြစ်ကြောင်း နားလည်၍ အမှန်ပင် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ နေထိုင်ကြရပေ မည်။

အောင်မြင်မှု၏ အဓိကသော့ချက်သည် စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၏ သော့ချက်သည် လည်း စည်းလုံးမှုပြိုကွဲခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းဟူသော ပင်စည်မှ သာ အောင်မြင် မှု ဟူသော အကိုင်းအခက် အသီးအပွင့်များ ဖြစ်ထွန်းနိုင်သောကြောင့် စည်းလုံးခြင်း၏ အရေးကြီးပုံနှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ အဆိုအမိန့်များ စွာ ရှိပါသည်။ ။ ကချင်လူမျိုးတို့ က "စုပေါင်းဆောင်ရွက်လျှင် အလုပ်ပြီးစီးနိုင်သည်"၊ ကရင်လူမျိုးတို့ က "ဝါးများ လျှင် မြစ်ကူးနိုင်သည်"၊ "လူများ လျှင် အောင်မြင်နိုင် သည်"၊ ပလောင်တို့ က "ကြက်သွန်ဖြူလို စုစည်းပြီး ကျီးလိုဆော်ဩပါ"၊ ရှမ်းတို့ က "နွားကွဲလျှင် အမဲသား ဖြစ်မည်"၊ မြန်မာတို့ က "နွားကွဲလျှင် ကျားကို က်" ဟူ၍ ပင် ပြောစမှတ်ပြုခဲ့ကြပေသည်။ ။

အချုပ်ဆိုရပါမူ အောင်မြင်မှုအသီးအပွင့်ကို စားသုံးပန်ဆင်လိုသူတိုင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရပေသည်။ ။ လွတ်လပ်တိုးတက်သော နိုင်ငံအဖြစ် ထာဝရရပ်တည်နေလိုလျှင် "စည်းလုံးခြင်းသည် အင်အား" ဟူသော စကားပုံကို "ဘေးမှာ ပုံ၊ ချုံမှာ မတင်" ဘဲ လက်တွဲနေသင့်သည်။ ။ သို့မှသာ အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ဥမကွဲ သိုက်မပျက်ဘဲ အခွန်ရှည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲနေမည် ဖြစ်ပေတော့သည်။ ။

*****